

ZEMPLÉN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLÉN VÁRMEGYÉNEK HIVATALOS LAPJA.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉS ÁRA:

Egész évre 6 ft.
Félévre 3 ft.
Negyedévre 1 ft 50 kr

Bérmintelen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.

Kéziratok nem adatkak vissza.

Egyes szám ára 15 kr.

A nyilttérben minden garmond sor díja 20 kr.

HÍRDETÉS DÍJA

Hivatalos hirdetéseknek!
Minden szó után 1 kr.
Azonfelül bolyeg 30 kr.

Peténél nagyobb, avagy díszesekkel vagy körzettel ellátott hirdetésekért természetesen minden négyzetcentiméter után 3 kr. számítatik.

Állandó hirdetéseknek kedvezmény nyújtatik.

Hirdetések és pénzküldemények a kiadóhivatalhoz intézendők.

Lukács minister Szerencsen.

Nagy szerencse érte vármegyénk »gyárvarosát«, — Szerencset.

Aminek öröndetes hírét mult számunkban már publikáltuk, hogy t. i. Lukács Béla, kereskedelemügyi kir. minister »excellenciája« f. hó 23-án »A magyar cukoripar részvénytársaság« szerencsi gyárát látogatásával szerencsétlenni fogja, — megvalósult. A részvénytársaság igazgatóságához, mert őket érintette első sorban a magas látogatás híre és őket tette méltán büszkévé a vendéglátás öröme, csatlakozott szerényen vármegyénknek kisdécszámú, ad hoc küldöttsége is, melyet, főispánunk öméltóságának gyöngékedése miatt, a vármegye alispánja vezetett Szerencsre, hogy Lukács Béla »excellenciáját«, ugy is mint kereskedelemügyi ministert, de ugy is mint Zemplén vm. törvényhatóságának egyik kiválóan nemes hajlandóságú jötevőjét, vármegyénk földjén szívből üdvözölje.

A küldöttség tagjai voltak *Matolai Etele* alispán vezetése alatt: *Bernáth Béla*, *Molnár Béla* dr. és *Nagy Sándor* dr. országos képviselők a szerencsi, illetve a Szerencscsel szomszédos választókerületek részéről, — *Szirmay György* gr., *Kócsán Miklós*, *Potoczky Kálmán*, *Zalay Andor* nagybirtokosok és törvényhatósági bizottsági tagok, — *Dókus Gyula* vm. főjegyző, *Matolay Béla* főszolgabíró, *Dongó Gy.* Géza főszámvevő és *Mester István* szolgabíró a vármegyei tisztikar köréből, akik Ujhelyből október 23-án reggel érkeztek Szerencsre, hol a részvénytársasági igazgatóság részéről legmelegebb vendégszeretettel fogadtattak.

Nekünk, Ujhelyből menőknek, *M. Zomborig* föltett, hogy a közel száz holdnyi kiterjedésű fekvő ipartelep, mely már messziről is egy gyárvaros képeinek imponans hatását gyakorolja a szemlélőre, ünnepi díszet öltött magára. A gyár főépületének kupoláján árcobra felhúzott, hatalmas nemzeti zászló lengett; főbejáratánál két oldalt szintén egy-egy 20—20 méter hosszúságú s több, mint méteres szélességű trikólór lengett, a tetőiránytúl jobbra és balra elhajló zászlórudakon, mintha lett volna két, szeretettel kiterjesztett kar — és a zászlók hangja, melyeket a szél pattogatott, mintha lett volna örömköltés az érkező minister elé: *Szeretettel fogadjunk! Isten hozott!* Ilyen imponans

jelvényei az örömmel, díszítették a gyár főépületének felső és alsó végét, mindenütt párosával alkalmazva, ugyszintén a főépület szárnyait és az összes melléképületeket is. Nem igen engedett, külső dísz dolgában, a telepnek gyönyörűen parkirozott része sem, hol a gyári igazgatóság kastélya és a pavillon-rendszerben épült, tisztalakosul szolgáló többi emeletes házak állanak. Ezeknek is mindegyikén ott díszlett egy-egy trikólór, az igazgatósági kastélyon nemcsak az ormón, hanem a főbejáratnál jobbról is balról is egy-egy, Mindez összességében és összhatásában a festő ecsetjére érdemes és méltó, vagy legalább is a fotografus »camera obscura«-jában megörökíteni való, pompás képcsoport.

Szemben a vasúti pályaházzal, a park főbejáratánál, fenyőgalyakkal izlésesen dekorált »diadal kapu« emelkedett, hófehérre festett homlokzatáról az öröm színeiben, piros betűből ez a fölírás sugárzott: *ISTEN HOZOTT!*

A minister megérkezése.

A mondott napon, d. u. 12 óra 9 perckor, a Budapestről reggel kiindult személyvonattal volt a minister Szerencsre érkező, Már 3/4 12-kor együtt voltak a pályaház perronján mindazok, kik a vármegye és a cukoripar részvénytársaság képviselőiben a minister üdvözlésére voltak hivatalosak. A korlátokon belül nagy és díszes közönség várakozott. A vármegyei küldöttség félkört formálva állott föl. Töle balra a cukor-részvénytársaság igazgatósága foglalt helyet *Kornfeld Zsigmond* igazgatósági elnökkel az élén.

Másodpercnyi pontossággal robotott be a személyvonat. Utolónak volt kapcsolva a szalonkocsi, melyből kissé fáradtan lépett ki a »dolgos« kereskedelemügyi minister. Vele jöttek: *Lukács Antal* főrendiházi tag, *Füsth Miklós* br. és a minister h. titkára: *Lers Vilmos* dr. Harsány és lelkes éljenzés köszöntötte, minek csillapodása után *Matolai Etele* alispán, messzire elhallatszott hangon, körülbelül a következő beszédet intézte a minister »excellenciájához:

*Nagyméltóságú Minister Ur!
Kegyelmes Urunk!*

Örömmel ragadjuk meg az alkalmat, melyet nekünk Kegyelmességed nyújt, hogy mély tisz-

teletünket bemutathassuk és őszinte nagy örömmel fejezzük ki azon nagy szerencse felett, hogy Nagyméltóságodat vármegyénk területén üdvözölhetjük.

Örömmel ragadjuk meg az alkalmat, mert már eddig is, míg Nagyméltóságodat vármegyénket csak távolról ösmerte, tapasztaltuk vármegyénk iránti jó akaratát, gondoskodását, kegyességét, — és most, hogy Nagyméltóságodat vármegyénknek, habár csak egy részét is, személyesen meglátogatni kegyeskedett, meg vagyunk győződve, hogy irántunk való kegyessége és atyai gondoskodása csak fokozódhatik; — de mély tisztelettel kérjük is Nagyméltóságodat, hogy kegyeit tőlünk meg ne vonja, sőt inkább még nagyobb fokban árasztza reánk; — s fogadjon kegyesen azon őszinte szívből jövő kívánságunkat, hogy az Isten Kegyelmességedet, vármegyénk s egész hazánk díszére, javára, boldogságára állandó egészségben, erőben s lehető boldogságban igen-igen sokáig éltesse!

Nagy éljenzés lett a visszhang, melynek megmegjűlása után önagyméltósága rövid válaszában köszönettel viszonzotta a tek. vármegye törvényhatósága részéről tolmácsolt üdvözlést; egyszersmind megjegyezte, hogy e mai alkalmat kizárólagosan a cukorgyár tüzetes megtekintésére kívánja fordítani. És még egyszer köszönetet mondván a tek. vármegyének az üdvözléssel ő iránta tanusított figyelméért, — először is az alispánnal, kibent egykori országos képviselőtársát ösmerte föl »excellenciája«, látható öfömmel kezét fogott és ugyanezt cselekedte a félkörben állók mindegyikével, ugyszintén a cukorgyári igazgatóság elnökeivel s tagjaival.

A bevonulás.

Azután a nagyközönség soraiból formált közben, lelkes éljen-szótól kísérvé, a diadalkapu alatt átsétalt a parkba, élénk társalgást folytatva *Kornfeld* igazg. elnökkel, ki egyszersmind a gyártelep helyrajzi fekvéséről is tájékoztatta a ministert. Midőn így, a ministert követve s pár percnyi utat hátra hagyva, az igazgatósági kastély főbejáratáig eljutottunk: az igazgatósági elnök rövid, de szíves szavakkal hódolt, az igazgatósági tanács nevében is, magas látogatójuk előtt; mire »excellenciája« kifejezést adott örömeinek, hogy a részvénytársaság-

TÁRCA.

Tedd drágám. . . .

(Heinéből.)

Tedd drágám szívemre pici kezéd.
Halld mi kopog ott benn, halld mint remeg.
Egy gonosz ács lakik ott — odabenn
Az kopog, — koporsót készít nekem.

Ott ácsol, kopácsol szünet nélkül
Fáradt vagyok, de az álom kerül.
Siess, jó ács, siess hát szaporán!
Fáradt vagyok nagyon — ugy alhatnám!

Palásthy Marcel.

Melyiket szeretem?

(Folytatás és vége.)

Itt megpihent Mariska s kérdőleg nézett rám.
— Es mégis?! . . . kérdém tőle.
— Es mégis, — válaszolt elborult arccal,
— és mégis: Elemér sem hagy nyugtot. Ő udvarolt már réges-régen s ha Endrével látott, látszott arcán a kétségbeesés, amelynek nem régen is kifejezést adott, a midőn csárdást táncoltunk füleimbe sugta: »Mariska! ne tegyen örültet! . . . Vissza akartam utasítani, egyenesen rendreutastani, hogy Mariskának mert szólítani, de mikor szemembe, azokba a leirhatatlan kék szemekbe néztem, a melyek könybelábadtak, igaz könybe, lehetetlen volt ezt tennem. Mikor meg a frisset jártuk, ugy magához szoritott, hogy éreztem szive dobogását. Vont, ragadott magával és én nem

tudtam tőle elválni . . . Nénikém! bizony az édes anyak jól tennék, ha nem engednék meg lányaiknak a csárdást, s különösen a frisset. Mert ha van igazi táncosunk, akkor odavagyunk! . . . Es nekem Elemér igazi táncosom, párom a táncban s az életben, ha ugyan a táncos pár az életben is lehet. Te ismered őt. Tudod, hogy derült kedélyű szép, lovagias, gyermekies nyíltságu, gyöngé, jószívű, amik könnyelműségét is mentik, mindenki szereti, mindenki ragaszkodik hozzá, mert bár magán, cimere nem más, mint az ifjuság, életkedv, erő és fölvilágosultság. Őt szeretni, egészen természetes. Akire csak ránéz, annak szerelmesnek kell lennie. Ismerem hibáit is. Könnyen lelkesül, felületes, csak az adott szóhoz hü, de nem az benső elhatározásaihoz. Fialabb éveiben elverte vagyonát, anyját szegényre tette, ki kifizette kártyaadósságait. Azt is mondják, hogy csak gazdag pártit keres. De hát ilyent nem találhat-e a magnások között is? Hiszen azok között igen sok lány van, ki derekabb, szebb, gazdagabb, mint én. De hát ő engem szeret, szeret féltékenyen s ma is föl-szólitott, hogy nyilatkozzam határozottan. Igen vagy nem? Feleletem élet vagy halál ránézve. Nem wondta, hogy öngyilkos lesz, de könnyen megteheti. Életet vagy halált adhatok neki. Lehet belőle derék ember s lehet továbbra is az, a minek most is sokan tartják, lump. És én érzem, hogy felelősség nehezedik lelkemre, amely felelősség elől nem tudok kitérni. Érzem, hogy csak én tehetem őt boldoggá, én tehetem rendes emberré. Mit tegyek?! Istenem, mit kell tennem! . . .

Es oda borult elémbé, letérdelt s könnyei áztatták arcát. Majd aztán így szóltam hozzá:

— Mariskám! Itt csak arról lehet szó, mit kell tenned önmagadért! Érts meg kedvesem: nem erről van szó, mi lenne jó másnak, hanem

hogy mi lesz rád nézve a legjobb? A nőnek csak egyszer van a sorsa saját kezébe letéve. Ha a férfi csalódott, szerelmében ezer utja is van, hogy boldog legyen életében. A nőre nézve csak egy ut van, csak egy pálya nyílik s ez a szerelem és a házasság. Hogy mi lesz Elemérből, ha nem lesz az ő felesége, ne kérdezd. Hiszen ezt te sem kérde, hogy Endréből mi lesz? Hanem arra adj magadnak feleletet: a kettő közül melyik boldogitana tégedet? Erre felelj, ha tudsz felelni!

— De nem tudok: Sehogy sem tudok!
Hiszen, hogyha sorsomat az Endre kezébe teszem le, mennyországu nyílik számomra, életem a sirig nyugodt és biztos lesz. Ha Elemérré gondolok, ugy érzem, mintha a tengerre szállnék, a végtelent látom magam előtt, a végnélküli tengert, amelyen hajótörést szenvedhetek, de sejttem, hogy valamely szigetre is érhetek, hol határtalan öröm, örök tavasz vár reám . . . Lehet, hogy Elemér boldogtalanná tesz . . . Érzem, hogy ez megtörténhetik s lelkem megborad tőle. De ez csak igen ritkán vesz rajtam erőt. Ő a szép, a virágjában levő, ki szívembe lát, soha sem vesztí el fölöttem hatalmát, ha nincs is mellettem . . . Endre pedig nem létezik rám nézve, ha nincs mellettem! Ő — ő a boldogság, a nyugalom, biztos szikla, ki minden reményemet megvalósít és mégis kétségeskedem! . . . Melyikhez menjek?

— Ezt ne tőlünk kérdezd, kik nem vagyunk isten!

— De hát melyiket szeretem a kettő közül?
Es az én szememből is kicsordult a köny, a mikor így szóltam:

— Melyiket szereted? . . . Azt, aki boldogtalanná fog tenni! . . .

A »Zemplén« számára fordította:

— s. — n.

nak, már külső arányaival is hatalmas cukorgyár-telepét láthatja, egyszersmind reményét fejezte ki, hogy a gyár működéséhez fűzött várakozásában csalódnai nem fog, — miközben, kezét szoritván az igazg. elnökkel, átlépte a küszöböt és az emeleten levő társalgó-szobába vonult.

A villásreggeli.

A délszaki növényekkel szépen díszített lépcsőházból tágas társalgószobába jutottunk. — A bemutatások és bemutatkozások után rövid várta a ajtószárnyak tárultak föl s perc alatt pompásul berendezett büfében találtuk magunkat, melynek dúsasztalán elhelyezett hosszú asztala körül harmincan telepedtünk le. Ugy a büfé berendezésével, mint a villásreggeli előállításával és felszolgálással is *Spitzer* J. johirú székes fővárosi vendéglős (Budapest, József tér) volt megbízva. Mondjuk ki, ha egyébrt nem, hát erkölcsi borralalól is, hogy *Spitzer* a beléje helyezett bizalomnak emberül megfelelt. Ugy a hideg ételek, mint a fekete frakkos, fehér kesztyűs lakájok serény kezével felszolgált italok bőven fogytak, ellenben a jó hangulat egyre gyarapodott, amiben, egyébként, t. i. a jó kedv gyarapításában, kitűnően közreszolgáltak az igazg. tanácsosok fiatalabbjai. Ha valakinek valami kívánsága támadt, csak gondolatban is, azt *ők Cumberland* módjára rögtön kitalálták és teljesítették. Élénk társalgás közben érkezett el a d. u. 1/2 óra, amikor ütött a program perce. És követték mindannyian legott is a kegyelmes ur példáját, aki a gyár megsemmisítésére indult.

A cukorgyár kívül és belül.

Ki nem ösmerné, legalább látásból, azt a gyár-kolosszust, mely ott diszkesedik *Szerencs* déli oldalán, mint egy nagy birodalomnak, (a *Zemplén* és a szomszédos vármegyék földjén 10,000 holdra kiterjedő cukorrépa-birodalomnak,) a kellő közepén emelkedő királyi palotája? Sokan ösmernék. — Ki nem tudná, aki ahhozért, hogy ez a gyáróriás, a maga nemében, a legkolosszálisabb s úgy külső formája, mint belső berendezés tekintetében a legmodernebb is egész Európában? Nagyon sokan tudják, — De én nem is azoknak a számára referálok itt most, akik ezt a cukorgyárat nálamnál százszor is jobban ösmernék, hanem írok azoknak a számára, akik úgy vannak a dologgal, hogy róla csak éppen annyit tudnak, amennyit ezekből a sorokból megtudnak. — Hát, tisztelt olvasóm, képzelj magad elé egy akkora térséget, melynek hossza vagy 1000 lépés, a szélessége 100 lépés. Ez éppen 100 = százezer-szer akkora térség, mint amekkora egy négyszögletes evőasztal, mely körül négy ember, egymással szembe ülve, kényelmesen elfér. Építs a térségre képzeltedben négy emeletes palotát, ahol ki- s bejár 24 óra lefolyásán át 3000 ember, aki ott mindennap terített asztalt talál, s nemcsak maga az az egy-egy ember a 3000-ban, találja meg ott a maga mindennapi kenyerét, hanem még haza is visz házanépeinek, aprajának kik még nem tudnak, — és az öregének, kik már nem bírnak dolgozni, nemcsak annyit, amennyit éppen minden napra kell, hanem még felesleg is marad: ime előtted a cukorgyár az ő külseje és az ő belső élethivatása szerint. Az a roppant nagy ür pedig, melyet a négy főfal és az óriási tetőzet körülzár és beföd, telides-teli van gépekkel, a munka élő és élettelen szolgálival, akik és amelyek egyesült erővel, közös akaratával és ügyszólván kifáradhatatlanul munkálnak egy végcélra: a magyar nemzeti gyárparat fölvirágoztatása céljára. Igen, azokat, kik a munkát adják és azokat, akik a munkát végzik, a töképezéseket és a jóvaló munkásnépet, mindent egy nemes érzés sarkalja előbbre a célhoz: élvezni azt, ami edesebb a cukornál, mert a lelket édesíti meg, hogy t. i. mikor ők maguk vagyoniilag gyarapodtak, gyarapították a másét is, gyarapították közvetve és kaplva a nemzeti közvagyon is! Csodás egy hely ez a gyár, mint minden gyár, mely szolid alapokon nyugszik és reális irányban munkál. Boldogítja a termelőt, ki ott nyers anyagát értékesíti; boldogítja a munkást, ki a nyers anyagot kész portékává formálja; boldogítja a kereskedőt, aki a portékát nyereséggel eladja; boldogítja a töképezést, aki ezreit és százezreit ottan elhelyezheti és minden képzelhető irányban csak boldogít és így az áldás templomává lesz. . . . Én így láttam ezt a cukorgyárat lelki szememmel kívül is, meg belül is. Boldog megelégedés bent és boldog megelégedés kint: ez az, ami színültig tölti a gyár roppant üreit; ez az, ami besugározza a gyár roppant környékét, az a 10,000 holdat, a boldog megelégedés. A munka, a szorgalom szüli benne és körötte a megelégedést, a megelégedés szüli a boldogságot. — Talán ilyes gondolatai lehettek *dexciajának* is, midőn már hosszasan, elmerengően nézte a gyárépületnek hatalmas arányait, engedte hogy *Deutsch* Gyula, a gyár műszaki igazgatója, ötlet a szerencsi cukorgyár külső és belső látásával tüzetesen megösmertesse.

Mintha egy vasuti pályaház udvarán volnánk, amint a gyár északi végén elkezdjük szemlénket. Sinek, meg sinek, melyek parallel irányban haladnak, vagy keresztezik egymást. A sineken hosszú teher- vonatok. Az egyik hozza a nyers répat a vermekből az uszatókba, — a másik viszi a pompás gyártmányt: a süveg-cukrot, a kockacukrot, a por

stb. stb. — cukrot a szélrózsa minden irányába, Magyarországra, idegen földekre, Grácba, Romániába, Török és Szerbországra és a többi déli kis országokba. Az uszatókon a répafejek besza- ladnak a gyárba, azután bent a gyárban le s föl járva meg tesznek vagy $1000 \times 4 = 4000$ lépésnyi utat s megtörténik a varázslat: a szennyes, földes répafejből fehér cukor lesz, mely vetekszik a frissen hullott hó fehérségével, mely vakítóan ragyog.

Az uszató után jönnek a mészégető helyek. Mennyi mész! Mintha ide hordták volna a lagmaczi hegyet, olyan hegymagas egy rakáson. Megtudom, hogy a mész *Barkórol* való, mely apránként lemasirozik majd Homonna mellől Szerencsre. És mellette, a mészakörök mellett, épp oly magas *koks*. (Csicszeróném csontszénnek mondja. Ott hagyom. Nem a gyári szemlét, hanem csicszerónémat és máshoz szegődöm). A répához mész is kell, szén- sav is kell. Ott égetik a meszet keverve kokszzal, két toronyformájú alkotmányban. A belőlük kiömlő szén-savat nem engedik elszaladni, hanem beszivattyúzzák a cukorgyártó hatalmas vaslombi- kokba, (akkora mindenik, mint egy-egy lakószoba).

A mészégető kemencék labirintusából kibotorkázva elvezetik a minisztert, s mi követjük őt, a répaszelet és a *1/2*-iszap lerakodókhoz. A fejük fölött, hosszú lábú hidakon, liliputi-vonatok nyargalásznak. Ontják halomra ott a kihasznált répa- szeletet és a gyárban már felesleges répalé-iszapot. Hatókrös szekereken hordja szerte szét a mezei gazda: takarmánynak olyan kedvesen veszi egy- ket is, másikat is a szarvasmarha, mint péksü- tötte szarvast eledélül a gyermek, vagy kalács helyett nyalánságul a mézeskalácsot. Azt már örömmel látom, hogy itt nem félnek a takarmány hiánytól. — Tovább megyünk. A miniszter meg- áll a tüzoltó-laktanya előtt, hol egy diszszakasz- nak kiálltja a parancsost: *Vigyázz!* A miniszter szemlét tart felettük. Megdicséri őket éberségükért. Gyárnak tűz az ellensége, tüznek az éberség. — Fordulunk déli irányban. Megállunk a főbejárat előtt. A kegyelmes urnak szembeötlök a nemzeti zászlódísz. Látjuk, hogy jól esik neki és mi örü- lünk, hogy neki jól esik. Lassan jutnak be, mert az üvegezett előcsarnokban elszedik a szolgálk felső kabátjainkat és bárcát adnak róluk. Mig ránk- erül a sor, szemügyre vesszük az elmésen szer- kesztett vízűtőkészüléket. A hőtől fáradt vizet, melyet a gyárból már kibocsátanak, ismét lehűtik ebben a készülékben és úgy bocsátják vissza fel- frissülten. Ott bent csak az ilyen erőnek van szerepe. Fáradt állapot nem egzisztálhat ottan.

Beléptünk. Oh mily törpéknek érezzük ma- gunkat a teljes működésben levő sok száz, meg ezer, kisebb-nagyobb és eddig máshol soha sem látott, legeslegnagyobb, zakatoló gépkerekkel szemben! Milyen bámulatos, egy hatalmas szerve- zet is az! Milyen tüdő kell ahhoz, mely ennek a szervezetnek olyan, szinte eszeveszetten vágató munkáját győzi szuszszal! Amint dohog mellettem egy ilyen géppóriásnak a tüdije és nézem, amint leheli kifelé lélekzetét: gondolom, milyen pihe, milyen semmi lennék én neki, ha szájjára ülve be akarnám fogni lélegzetét. De mit én magam?! Század-magammal és csak egy olyan pihe lennék. Mily óriás ő, az a holt gép, mily parányiság én, ki az »észlények« számát szaporítom. De mégis, mégis hatalmasabb én, az ember, ki egy kéz- nyomással elállithatom annak a gép-óriásnak a szívverését. . . .

Fent vagyunk a negyedik emeleten. Csorog rólunk a hőség verítéke. A termométerekről látjuk, hogy 40—45 C° hőségben vagyunk és nézzük, hogy a tisztára mosott répafejeket száz meg ezer métermázsza mennyiségben (naponkint 110 kocsi rakományt dolgoznak föl a gyárban) hogy emeli föl nagy nyirkorgással a körben forgó úgynevezett »pater noster«-gép az ő vastarisnyái- ban és hogy önti fel őket a garatra, hogy lesz belőlük a következő pillanatban répaszelet, hogy ke- rülnek az etetőbe, innen a kilugozóba, és úgy tovább és úgy tovább . . . hogy lesz belőlük a gőz, a gép, de leginkább az ember segítségével kristálytisza cukor.

Lehetetlen, hogy csak meg is kísértsem ez alkalommal a gyár belső konstrukciójának leírását és a cukorgyártás művelete, sőt művésze körü- látott eljárását. Képzelen a t. olvasó, hogy sokat ne mondjak, maga elé legalább is 100 = száz loko- motívot, amelyik mind egyszerre és egymás mellett örült sebességgel halad, egyet-egyét prüsszöl, fütty- tent, sőt több. Nos, ilyen erjú a cukorgyárban a gépek dübörgése, olyan szelet csap itten a hajtó- kerekre lengése, mint csaphatna ottan az a 100 lokomotív. Fülüketitő zivajz eleinte, de ha figyel- jük, kezdünk benne fölfedezni valamelyes ritmzust, mely azonban korántsem áltató, sőt inkább füleid- nél fogva felrázó zene. . . .

De hogy történik a cukorgyártás? A cukor- répából kiválasztják a cukrot meg a nem cukrot. Amazt balra viszik, emezt pedig jobbra. És mind- ezt az emberek a gépek segédelmével végzik. Ez, cseresznyemag héjába foglalva, a cukorgyártás. Hogy pedig, kedves olvasóm, abban a naív hit- ben ne maradj, hogy sárgarépa-ból lesz a sárga cukor, veresből a veres, vagy hogy krumpliból lesz a krumpli-cukor, s pláne hogy medvéből a

medve-cukor: fölvilágosítlak még, hogy, ami ked- ves eledeled és orvosságod, az a szép fehér cukor, ugy lesz a répából, hogy az iszaptól a répalé-t elvá- lasztják, folyton folyvást *derítik*, azután *besűrítik*, *fehérítik*, *finomítják*.

A termeket és osztályokat, hol mindezek tör- ténnek, sorra járva, jutottunk el a cukorpadlásra, hol a nyers cukrot szárítják. Itt egy kanyarulónál említésre méltó meglepetés várt a miniszterre. Vagy 2—300, szebbnél-szebb gyári munkásleány élén (kik hófehér reklieiben, vereskendős bóbítáikkal biz' el- fordították egy percre fejüket a cukornézéstől) *Weisz Mihály* nevezetű előmunkás (kinek mikor keresz- teve után tudakozódtam a leányoktól, csak annyit tudtam meg, hogy *Weisz-ur*.) beszéddel üdvözölte a kegyelmes urat. Olyan éljenzés hallatszott föl a végén, mely elnyomta a gépeknek még ide is elhatott morajlását.

A miniszter, válaszában megköszönvén a ked- ves meglepetést, serkentette a munkásokat, hogy dolgozzanak szorgalmasan, a gyárat becsüljék meg, mert ez ad nekik mindnyájuknak kenyeret. Ne feledje soha a magyar gyári munkás, hogy mikor munkaadójának szolgál, az elkövetkező közügynek is szolgál. — Még egyszer buzdítván őket, hogy mun- kálkodjanak a gyár- és így közvetve a haza javára, barátságosan kezelt fogott a munkások és a mun- kásnök dolgos kezű, remegő ajkú szónokával. — Éljenzések közt folytatta tovább utját a miniszter.

Ezekután megsemmisítettük még: hogyan kris- tályozódik a cukorszörp süveg-cukorrá; hogyan cso- magolják a süveg-cukrot az egyes fogyasztó nem- zetek gusztusa szerint fekete, sárga, fehér és kék burokba (hát miért nincs nemzetiszínű cukor-süveg is!) hogyan készül a kocka-cukor és a cukorsalak- ból a porcukor, melyet a cukormalom öröl olyanná, — hogyan készülnek meg, egy szempillantásnyi idő alatt, egy-egy papirdoboz, deszkaláda s a különböző »tartályok«, melyeket a legzsémből géppel dol- gozó ember azután egy pillanat alatt szinig tölt árúval. — Itt tudtam meg, hogy egy-egy jóvaló szorgalmas munkás 12 óra alatt (éjjelre esteli 6-ko- más munkáscsapat érkezik a gyárba) 1 ft 20-, 1 ft 80 krt is keres, — hogy az egy évi munkabér átlaga 360,000 ft (a folyó évben ennél jóval több lesz), hogy a gyár és a gyári szerelvények évi fen- tartása 160,000 ftnyi kiadást igényel, hogy a gyár, valamint az erdélyi részen, Bócsfalván szolgáló kisebb testvére 7 = hét millió forintjába került a részvénytársaságnak.

A sok száz, meg száz mondanivaló helyet, még csak egy párat hozok föl ezúttal. — Az egyik: hogy a mostani látogatás alkalmára a gyár egyik oldal- csarnokában hevenyészett cukor ipar-kiállítás volt. Egy széles, hosszú asztalon egymás mellé ren- dezték a különböző lehetett látni a cukorgyártás proce- dúrját a földből kihúzott nyers répafejtől egész a legfinomabb süveg-cukorig. Ime az egyes cikkek sorozata: nyers répafejek, — répaszelet friss és ki- lügozott állapotban, — sajtoltszelet, — nyers lé, — szörplé, — mészpor, — anyalug, — cukormész, — meleg lúg, — nyers cukortöltelék, — finomító anyagok, — nyers cukor, — mosott cukor, — finomításra való szörp, — I. II. III. és IV. minőségű cukorszörp, — fehér cukortöltelék, — süveg-cukor, — kockacukor, — tört cukor, — hulladék, — cukor- liszt, — cukordara és csontszén. — Továbbá föl- említem még, hogy *Futtaky Gyula* újságcsináló kollégám, az ő világlátót fotográfáló masinériájával két fölvételt is csinált a gyárban, amely képeken a miniszter és kísérete lesznek majd megörökítve.

Két és fél óra múltán, midőn már a külön- böző, dúsasztal raktárakat és irodákat is meg- szemléltek és kijutottunk a gyár labirintusából, egy- két kardos finánc lézengő alakja tűnt a szemembe. Fináncról eszembe jutott az állam haszna, a cukorjövendelmé adó. Ide írom a következő szá- mokat:

1835-ben, az osztrák-magyar cukoripar cse- csemő-korában, termeltek 17 gyárban összesen 187,000 métermázsza cukrot. Az erőteljes fejlődés korszakában, 1892-ben, termelt 217 cukorgyár ösz- szesen: 60 millió 700,000 métermázsás és cukor- adójövendelmé fejében bevett a két állam kincstára 23 millió forintot! Beszéljenek ezek a számok to- vább!

Az ebéd.

Időre volt szükség, mig azt, a szokatlan zajt, mit a gyárban dolgozó gépek lázas munkája gerjeszt idegzetünk annyira-mennyire kipihente. Bár egy ismeretlen új világ volt, melyet ott bent láttunk, mely, lépésről lépésre érdekesnél érdekesebb hely- zeteket s igen tanulságos dolgokat tárt szemünk elé: mégis egyikünk-másikunk (s nem tagadom, hogy közöttük én is) olyan jól éreztük magunkat, mikor a szabad levegőre jutottunk, mint a ka- litkából kiszabadult madár.

Az elektromos világitástól ragyogó igazgató- sági palota nagytermében formában fényes- sen terített asztal körül 28 tagból álló társaság foglalt helyet. A főhelyen ült *Lukács Béla*, keres- kedelmiügyi kir. miniszter *dexciajának*. Jobbról mellette *Matolai Etele* alispán, balról *Szirmay György* gr. foglaltak helyet. — Szemben a minisz- terrel ült *Kornfeld Zsigmond*, a II. osztályú vár- korona-rend tulajdonosa, igazgatósági elnök, a

Folytatás a mellékleten.

budapesti Hitelbank vezérigazgatója, — az ő jobbán, *Lukács Antal* főrendiházi tag, a magyar földhitelintézet igazgatója, — *Harkányi János*, igazgatósági alelnök, — balján pedig *Dokus Gyula* cs. és kir. kamarás, vármegyei főjegyző. *Szirmay Gy.* gr.-tól balra ültek: *Ludwig Gyula* miniszter. tanácsos, a M. Á. V. elnök igazgatója, — *Fiáth Miklós* br. Fejérvármegyei kitünő főispánja, — *Molnár Béla* dr. országos képviselő, — *Fotocsky Dezső* nagybirtokos, — *Zalay Andor* nagybirtokos, — *Mátolay Béla* járási főszolgabíró és *Appelmann Lajos* a szerencsi cukorgyár műszaki igazgatója. — Az alispántól jobbra nézve következtek sorban: *Harkányi Frigyes* nagybirtokos, tb. miniszter. tanácsos, — *Bernáth Béla* és *Nagy Sándor* dr. országos képviselők, — *Görgey László* a M. Á. V. üzletvezetője Miskolcra, — *Baer Adolf* cukor-részvénytársasági igazgatósági tag, — *Sztankóczy Mihály* vasúti forgalmi főnök Miskolcra, — *Tremplán Lajos* a miskolci üzletvezetőség, *Karsa Bertalan* posta és távirótiszt S.-A.-Ujhelyből, — végül az asztalnak jobb és bal szárnyán a belső oldalon, szomszédok voltak: *Zichy Andor* gr. igazgatósági tag, — *Deutsch Gyula* cukor-részvénytársasági vezérigazgató, — *Lers Vilmos* dr. miniszteri fogalmazó, *Futtaki Gyula*, a *Bud. Tud.* kövön nyomtatott hírlap tulajdonosa és szerkesztője, baranyavári *Ullmann Emil*, igazgatósági tag, kir. kereskedelmi tanácsos és *Dongó Gyárfás Géza* a „Zemplén“ szerkesztője, — mind együtt: 28-an.

A menü következő volt: mocturle (tekenős béka) leves, — pisztráng, hollandi mártással, — marha szelet, madeira mártással, — stíriai káposzta, saláta, befőtt gyümölcs, — spárga, — parfait (fagyalt) — sajt és gyümölcs, — csemege, — fekete kávé. — *Italok*: asztali fehér, burgundi vörös, szamorodni, pezsgő.

Mikor a pezsgőt (Pomery és Greno) kezdték önteni, elsőnek állott fel *Kornfeld Zsigmond* elnök és megnyitotta a szép pohárköszöntések hosszú sorát. — Mélyen érzett köszönetet mondott Öccsijának a kegyes látogatásért, egyszersmind kérte a ministertől, hogyha a gyárban netalán még hiányokat tapasztalt volna, vegye számításba a kezdet nehézségeit, amikkel itt is meg kellett küzdeni és legyen kegyes elnézéssel; szólónak erős meggyőződése, hogy a részvényesek komoly vállalatot hívtak életre és élénken munkál mindnyájukban a remény, hogy a vállalatot még tovább fogják fejleszteni. Üzleti, vagy ipari fejtegetésekbe most nem akar bocsátkozni; de mégis rámutat arra a szoros, benső kapcsolatra, mely a cukoripar és a mezőgazdaság között fenáll, mert midőn a cukoripar a saját útját járja, egyszersmind a mezőgazdasági érdekeket is szolgálja. (A miniszter helyesléleg int.) Ugy ott, mint itt a szellemi és a testi munka egymást támogatva a közjóra törekszik; úgy az egyik, mint a másik az ország anyagi érdekeinek fejlesztésén a legönzetlenebb hazafisággal munkálkodik. — Szavait avval végzi, hogy öccsellenciája előtt, aki a megszemlélt gyárban tanúbizonyságát láthatta az imént kiemelt állításának hódolatteljes nagybecsülésének mély alázattal ad kifejezést. (Hosszantartó, lelkes eljenzés). Utána:

Dokus Gyula, főjegyző, szónoki hévvel elmondott felköszöntőjében szintén hódolattal adózott a miniszternek, aki Zemplén-vármegye közönségét a közjó előmozdításával önmaga iránt nagy hálára kötelezte. — Kívánta, hogy vármegyénk javára, országunk díszére, hazánk boldogítására, büszkeségére a magyarok istene még sokáig tartsa és éltesse! (Lelekes eljenzés.)

Bernáth Béla, orsz. képviselő, a hajdan híres *Hegyalja*-nak jelenlegi szomorú helyzetét ecsetelte. Szízfusi munkához kezd ez a munkás, derék nép, a *Hegyalja* lakossága. Kéri a minisztert, hogy legyen továbbra is hathatós segítségükre és ösmert nemeslelkűségével támogassa továbbra is a *Hegyalja* kifejtendő tevékenységét. Köszöni, választói nevében is, az újabb alkotásokat, melyeknek a kenyérkereső szegény nép jó hasznát veheti: azt t. i. hogy Tarcalon állami közüző-telepet, Tokajban pedig kosárfonó-iskola létesítését határozta el. Öccsellenciája a miniszter jóvoltáért emeli és őríti poharat. (Eljenzés) Némi szünet után:

Lukács Béla, kereskedelemügyi kir. miniszter állott föl s mondott iránybeszédzamba vehető pohárköszöntőt. — Mondandóit azon kezdte, hogy öszintén viszonyozza az imént hallott jókívánatokat. Megvallja, hogy készséggel jött erre a vidékre, mert meg akarta látni teljes üzemében azt a gyárat, mely az országban, de nagyobb darab földön is, elsőrangú helyet foglal el, akár a termelés magas fokát, akár a működés nagy körét tekintjük. Mondhatja már, hogy örömmel is van ezen a helyen; mert amit ma látott a gyárban, mindez a sok szép dolog reá igen örömdetes benyomást tett. Látta, úgy mond, hogy emberi munkával, kitartással, következetességgel, ésszel, tapasztalatok érvényesítésével alkotni, teremteni lehet olyat, mely mindenkibe, aki látja, csak mély rokonszenvet kelthet. Látta, továbbá, hogy ez a gyár a fejlettségnek oly magas fokán áll, mint kevés más hasonló vállalat ezen az országban belül és kívül, mert életképes, egészséges alapokra van fektetve. Látta, hogy ez a gyár

meghozta a maga hasznát a vidékre, egyesekre és mindazokra, kik létesülését anyagi eszközökkel előre segítették nemcsak, de a versenyképesség és termelőképesség magas fokára emelték. — És most, ú. m. tovább akarom fűzni még a *Kornfeld* elnökük megpendítette eszmét. — Teljes igazsággal mondotta az elnök-igazgató, hogy a cukor-ipar nemcsak a közvetlen érdekeltékné, hanem a mezőgazdaságnak is tesz szolgálatot, mert annak maradandó javakat biztosít. — Most beállott a gabnaárak hanyatlása. Kétségtelenül és tagadhatatlanul súlyos helyzettel állunk szemközt. De nagy hiba, hogy egyes pártok ezt a nemzetgazdasági mozzanatot alkalmassá itélik politikai agitációra. Az inkább a közös feladat, hogy a baj orvoslásának módzatairól gondoskodjunk. — A miniszternek az a meggyőződése, hogy a gabnaárak hanyatlása csak egy momentán beállott baj, amely mezőgazdaságunkat életfeltételeinek létrejöttében és egészséges fejlődésében nem fogja megakasztani. Akik általános nagy katasztrófa bekövetkezésére következtetnek, rémképeket festenek, amelyekkel komoly politikusként nem érdemes foglalkozni. (Ugy van!) — A baj elhárítására ellen leghatékonyabb eszköz az, hogy minden erőnkkel fejlesztsük tovább azokat az iparágakat, melyek a mezőgazdaságot támogatják s hivatva vannak arra, hogy az időnkint fölmerülő parciális nehézségek megoldását elősegítsék. — E gyár megtekintése alkalmával szerzett bőséges, örömdetes tapasztalataimból most csak kettőt akarok kivonni; egy az, hogy országunknak közgazdasági fejlődése egészséges alapokon indul. A külföld szívesen elhelyezi tőkét a hazai iparvállalatokba, mert megtalálja itt a maga polgári hasznát és élvezzi annak tisztességes gyümölcsét; a más az, hogy a magyar elem gyáripari alkotásokban konszolidálódik, mert örömmel tapasztaljuk, hogy hazai munkások segítségével is meg lehet oldani ezen a téren nagyobb feladatokat. — Hazafias, szép missiót teljesít ez a gyár is. Gyógyítja a vidék sebeit, százakat és ezreket foglalkoztat, von el a rosztól és ad nekik tisztességes, becsületes kenyeret. — Emeli poharát a józan, egészséges polgári munkásságra, mely a kezdet nehézségeitől vissza nem riad, sőt a nehézségek dacára is előre törekszik. Emeli poharát a munkásság diadalára, emeli egyszersmind a vármegye közönségére is, mely teljes jóakarattal viseltetik a vállalat iránt. — Lelkes éljenzéssel fogadott kijelentését e szavakkal végezte öccsijára: „Isten áldása legyen e vállalatnak és vezesse a fejlődés útján tovább fényes diadalhoz!“ (Hosszantartó nagy eljenzés, a miniszter nyájasan koccint a közlébe mondással.)

Harkányi János, igazg. alelnök, a távollevő főispánról, kit gyöngéskedése akadályozott abban, hogy e szép alkalom örömeinek közvetlen részese lehessen, de aki szívvel-leléssel munkált ennek a szép fejlődésnek indult gyárnak a létre jövetelén, s úgy érzi, hogy most is gondol ráunk, — emlékeztet szívből fakadt hálás szavakkal s végül fölhevít a társaságot, hogy igyék Zemplén-vármegye szeretett főispánjának egészségéért! (Lelkes és megmegújuló eljenzés.)

Fiáth Miklós br., főispán, igen nemes hévvel, *Vörösmarty Mihály*nak, a nemzet nagy költőjének e szavait: „Ez a föld, melyen annyiszor apáink vére folyt“ alkalmazván Zemplén-vármegyére, annak lelkes közönségeért emelte áldomás poharát. (Eljenzés.)

Szirmay György gr. A kedves vendégekért, — *Molnár Béla* dr. A kedves házigazdákért ittak.

Matolai Etele: Öccsijáért, mint egykor volt orsz. képviselőtársáért emelén poharat, fölemeltette, hogy a miniszter milyen kegyes, milyen nyájas, milyen barátságos volt a mai látogatás egész ideje alatt irányában. — Azután arra kérte öccsiját, hogy amilyen jó indulattal volt ma őiránta, az alispán iránt, legyen mindig olyannal az ő vármegyéje, Zemplén iránt. (Lelekes eljenzés). Nemcsak a minisztert, de a kitünő hazafit és a mintaszerű jó családapát is éltette a szónok — és mi, a hallgatóság, szívünk mélyéből fölhasant leglelkesebb éljen szóval repetálgattuk a szónok *Eljenzés* szavát. . . .

Az elbucszás.

Súlyomszárnyakon repült az idő. Háromnegyed tizenegy óraker elkövetkezett az asztalontás ideje. Öccsijára sietett a vasúti pályaházhoz, hogy még az éjjel visszautazzék Budapestre. Elbucszott mindnyájunktól. A bucsuzás szíves és benső volt. Mindegyikünkhez külön-külön intézett nem egy nyájas szót.

Mikor engemet tüntetett ki, hogy megszorította kezemet, felbátorodva így bucsuztam:

— Kegyelmes Uram! Ezer hivem nevében, mert a „Zemplén“-nek annyi prenumeránsa van, kívánom, hogy Excellenciát az Isten áldja meg! Mire öccsijára kegyesen így szólott:

— Maguknak pedig, t. szerkesztő ur, adjon az isten, még a milléniumig, legalább is 2000 prenumeránst!

Öccsellenciájának ez a jókívánása már is teljesedni kezd.

Öccsellenciáján is teljesejék, még pedig

hatványozott mértékben, a mi mindnyájunknak legjobb kívánsága.

Isten áldja!

A szerencsi cukor-gyár pedig, mely kitünő gyártmányainak forgalma révén elviszi a magyar ipar hírét, becsültetését messze földre, Kárpátokon és Adrián túl idegen országokba, — kívánjuk, hogy *vivat et floreat* az idők végeiglen!

Vármegyei ügyek.

Kinevezés. Főispánunk ömeltósága *Piliszy Nándor* dr. végzett joghallgatót díjtalan közigazgatási joggyakorlóvá nevezte ki.

Pénztárvizsgálat. Főispánunk ömeltósága t. hó 26-án d. e. váratlanul megjelent a vármegyei főpénztári hivatalban, hová azután elhívatta a vármegye alispánját, főjegyzőjét, az árvaszéki elnököt, tiszti főügyészt és a főszámvevőt s az utóbbiak közremunkálásával behatóan megvizsgálta a pénztárak állapotát, a könyvelés, az ellenőrzés pontosságát, az ügykezelés módzatait. A vizsgálat, rövid megszakítással, három és fél óra hosszáig tartott. Ömeltósága a közvagyon hű kezeléseért, ugyintén a minden irányban tapasztalt rend és pontosság fölött a vizsgálat végén teljes megelégedésének adott kifejezést.

A t. vármegye bizottsága választott tagjainak sorában volt üresedések a f. hó 17-én megtartott választás alkalmával betöltettek éspedig megválasztottak: 1) a terebesi alválasztó kerületben *Szakszun Izidor*, terebesi lakos, 2) a monokiban: *Váry Rezső*, pénztáros a szerencsi cukorgyárnál. 3) a v.-csemernyeiben: *Novák István* dr. ügyv. Varannón. 4) a gálszécsiben: *Fedák Endre* sz.-kereszturi lelkész és *Czifrák Valér* barancsi lakos. 5) a buttkaiiban: *Nyomárkay Frigyes* deregnyői lakos és *Novák János* dubrókai lakos. 6) a n.-kemenceiben: *Kovaliczky Elek* dr. körjegyző Homonnán. 7) a sz.-polyánkaiban: *Csollák János* tanító Czabóczon. 8) a perbenyikiben: *Ölvey János* ev. lelkész N.-Rozvágyon. 9) a n.-kövesdiben: *Bányász Ödön* rk. lelkész Kövesden és *Egry Elek* közgyám K.-Helmeczen. 10) a n.-dobraiban: *Zaborovszky Kornél* kelcei lakos. 11) a m.-izségiiben: *Horváth József* ifj. s.-a.-ujhelyi lakos. 12) a gesztelyiben: *Orosz Zoltán* gesztelyi lakos.

A vármegyei nyugdíjintézet cselekvő vagyonszámlete, a f. hó 26-iki állapot szerint, 110,192 ft 32 krt érv volt.

Hibaigazítás. Lapunk mult számában a vármegyei mezőgazdasági bizottság gyűléséről hozott referendánkba hiba csuszott be, amennyiben az ügykezelés szabályzatának elkészítésére kiküldött bizottságból a *Perenczy Elek* dr. neve *tevédsébből* kimaradt. Az önkéntelen hibát ezennel jóvá tesszük.

DIÓSZEGHY JÁNOS.

Közéletünknek ismét egy oszlopos tagja tért pihenni példás életének méltó alkonyán, aki hiven becsülettel tön eleget az igazi férfiúi hivatottság és ambíció minden kötelmeinek, mindazokban a vonatkozásokban, amelyekben a valódi élet-ideálok tettekre serkentenek. És a jók és az igazak elégtételére szolgáljon példája, hogy a családi érények, a kitartó komoly munka jutalmazó gyümölcssei nem maradnak el; hogy a család, a háza, a társadalom életörömeikkel, méltó kitüntetéssel és elsőméréssel, közbecsülésel és bizalommal viszonyozza a családapai fáradozást, a közérdekű tevékenységét, a puritán becsületességét. A hiv és igaz ember ravatalán az erkölcsi világrend nagy elégtétele a legméltóbb babér. Hála, jutalom, előismerés az elhunytak: buzditó felemelő példa az élőknek.

Bizonyára más alkalommal és más helyen is hivatottabb toll fogja méltatni a boldogultnak elévülhetetlen érdemeit, amelyeket egy hosszú életen át szerzett. A nehezen pótolható veszteség nem váratlan ugyan, de nem kevésbé megdöbbentő hatása alatt csak általános vonásokban mutatjuk be őt e helyütt, veszünk részt övéi gyászában, s bucsuztatjuk el.

Ifjuságát, valamint férfikorának délszakát a nagy konzervatív államférfiú, néhai *Sennyey Pál* br. szolgálatában élte át, mint uradalmi igazgató. És az a bizodalom, előismerés, melylyel a fényes tehetséggel fölruházott férfiú a boldogult irányában viseltetett, valódi fokmérője volt *Diószeghy János* minden vonatkozásu egyéni értékének.

Midőn pedig a bodrogközi Tiszaszabályozó-Társulat, mint a *Sennyey Pál* br. emlékért részben megörökítő egyik alkotás, megalakult, ama nagy férfiú a megboldogultat tartotta arra hivatottnak, hogy a társulat igazgatásával megbizassék. Hogy ezen tiszteben miképen felelt meg a belé helyezett bizalomnak: arról tanuskodnak a társulat évkönyvei, s e vonatkozásu érdemeinek méltatásával,

azt hisszük, nem is fog kézni a társulat. Köztudomású, hogy a szabályozó társulati ügyek vezetése körül tanúsított érdemeit a király is kitüntetéssel jutalmazta.

Majd igazgatójává választotta a Zemplén-vármegyei takarékpénztár, melynek hosszú évek során át szigorú, de igazságos, pontos, lelkiismeretes vezetője volt s hogy ez a pénzügyi virágzása mai fokát elérte: abban nem közönséges része volt azoknak a tényezőknek, melyeket a boldogult egyéni erős jellemvonásaival az igazgatásban és ügykezelésben érvényesített. Világos esze, a korral lépést tartott tudása, praktikus érzéke, bő tapasztalatai: képesítették őt, a régi táblabíróvilág szülöttjét arra, hogy egy tekintélyes pénzügyi intézetet kitünően vezessen, vagy, ami végeredményében azonos, hogy az életrevaló ideákat nemcsak gyorsan felismerje és méltassa, de érvényre jutásukat lehetővé is tegye.

Diószeghy János sokoldalúsága azonban leginkább vármegyéink közéletében tünt ki, amelynek az utóbbi évtizedek alatt igazán alig volt nyilvánulása, amelynek ő tagja nem volt. Nagy szó, ha figyelembe vesszük, hogy a törvényhatósági életműködés nem kevesebb, mint harminc egy-néhány korporációban tagozódik, amelyek közül a boldogult csaknem husznak volt tagja, még pedig olyan tagja, aki ebbeli minőségét mindig és mindenütt komolyan vette, — tudása, erélye, sok tapasztalása, egyenes, szókimondó, természete szilárd támaszul szolgált minden érvényesülésre érdemes törekvésnek.

Nem lesz könnyű földadat helyét pótolni is, betölteni is.

Mint férj, mint családapa igazi mintaember volt. Övének élt, gondtal, szeretettel és erős kézzel kormányozta házat, mely prototípusa volt a puritán családi életnek.

És míg viruló családjá körében találta meg fáradalmainak legedesebb gyümölcsét, *Jób* türelmével szenvedte a csapásokat is, melyek, az utóbbi időben, mint atyát érték őt s az utolsó pihenőre is szerető hitvese és gyermekei körében hunyta le szemeit.

Ime egy igaz ember méltó vége, a halál tragédiája: a nagy elégtétel, a nagy jutalom.

x.—y.

Pénteken délután 3 órakor temették el az érdemes férjüket. Már d. u. két óra felé kezdett gyülekezni a sokaság, a kapu bejáratánál gyászdraperiákkal bevont Kazinczy-utcai halottas házhoz. Ekkorára már a feketével borított és délszaki nyövényzettel pompázó teremből, melyet a *Kelner* József Fia tulajdonát képező „Első s.-a.-ujhelyi temetkezési vállalat” díszített föl kiváló fényvel és pompával, a koporsót az udvaron emelt ravatalra helyezték, melyet díszbe öltözött vármegyei hajduk állottak körül. A koporsón csak a család és közeli rokonság koszorúit helyezték el míg a többi, külön kocsiira tették.

A látott koszorúk közül a következő feliratok ötlöttek szemünkbe: Felejthetetlen drága férjének — Amália; fekete szalag, élővirág. A legjobb atyának — Ida és Erzs; lila sz. élővirág. A legjobb atyának Vilma és Jenő; fehér sz. élővirág. Szeretett testvére — Miska, fekete sz. élővirág. Kedves jó atyjuknak — Róza és Barna; Felejthetetlen nagy atyáknak — Jenő, Elemér és Emmi. Br. Senyey Pál özvegye — hálás tisztelettel. A takarékpénztár igazgatósága. A takarékpénztár tisztviselői. A bodrogközi Tiszaszabályozó-társulat elnöksége és választmánya — a bodrogközi Tiszaszabályozó-társulat igazgatójának: A bodrogközi Tiszaszabályozó-társulat. — A társulat igazgatójának: A bodrogközi Tiszaszabályozó-társulat igazgatósági személyzete. — A társulat igazgatójának: Tisztelettel jelöl — A társulat felügyelői. A s.-a.-ujhelyi ügyvédek — Diószeghy Jánosnak. Dókus Ernő — tisztelete jelöl; Ambróczy Nándor — mély részvéte jelöl. Csuka Ödön — tisztelete jelöl. Révy Géza Viktor és neje — tisztelet jelöl. . . Ezekon kívül egy élővirág koszorút fehér szalaggal felírat nélkül névtelenül küldtek.

A ravatal lábánál az elhunyt nemesi cimere volt látható. Arra a kérdésre, hogy kik voltak a ott temetésen — azt kell felelnünk: mindenki. Igen, Ujhely színe-java és a vidékről is sokan megjelentek, hogy az elhunyt iránt tartozó tisztelet és kegyelet adóját leróvják. — *Molnár* István főispán és *Matolay* Etele alispán vezetése alatt jelentek meg a vármegye és a város tisztviselői. A kir. törvényszék tisztviselőit *Seyfried* József elnök vezette. Ezekon kívül az összes többi állami és magán hivatalok; a gyászoló takarékpénztár, a többi pénzügyi intézetek, a bodrogközi Tiszaszabályozó-társaság külön-külön, testületileg vettek részt a temetésen — és hozzájuk számítva még a magánosok százait: a tágas udvar és beüvegezett folyosót úgy megtöltötték, hogy a közönség nagy része az utcára szorult. A sokaság között ott láttuk: *Senyey* Béla, *Senyey* Miklós bárókat, *Dókus* Ernő orsz. gy. képviselőt *Lengyel* Pál rk. és *Miklóssy* István gk. lelkészeket is.

Három órakor vette kezdetét a gyászszertartás. Akkor érkezett meg *Fajcs* István ref. lel-

kész, káplánjával és az énekkar *Vágó* Gyula karnagygyal. Meghatóan gyászos dal hangjai közt találtak helyet a ravatal körül a pótolhatatlan veszteség sulya alatt fájalmukban megtört családtagok és rokonok. Majd elhangzott az utolsó akkord és fölemelkedett az ihletett költő pap és elmondta a gyászbeszédet, oly szépen, igazán és meghatóan, amint csak egy ily érdemekben gazdag férfi, szerető családfő érdemeinek méltatására, a gyászos veszteség esetelésére, a gyászborult család vigasztalására költői lelkiületének és lángelméjének kincs bányájából felszínre hozott ékes szólásával megnyilatkozni tudott.

A beszéd és ima végetével ismét fölhangzott a *Könnyű legyen a hant*. . . kezdetű magható gyászdal és mire végére érték: vármegyei urak fölemelték s a kapu előtt álló halottas kocsiira helyezték a nehéz feketete ércpokorsót. Ezt megelőzte a koszorús kocsi.

A koporsó után közvetlenül a megboldogultnak *János* fia, a rokonok férfitagjai és meghittabb barátai és tisztelői mentek. Utánuk vagy husz ur fogat, háromban a család és rokonok női tagjaival, tovább Ujhelyi ur hölgyközönségével haladt, míg két oldalt ezernyi sokaság volt a gyászos közönség, mely *Diószeghy* Jánost utolsó útján a temetőbe kísérte. Gyászadalok éneklése és megható imádság után itt hagyott övének vigasztalan zokogása s a résztvevők könyei között ereszkedett le a pormaradványokat rejtő koporsó a götör örök sirba és reá hullott, befedte a föld söténgyöve.

Béke hamvaira!

A család részéről kiadott gyászjelentés így szól: *Diószeghy* Jánosné szül. *Bessenyei* Amália, *Diószeghy* Ida, özvegy *Kolos* Gyuláné gyermekeivel *Kolos* Jenő, *Elemér* és *Emmával*; *Diószeghy* Róza *Szirák* Barnáné férjével és gyermekeivel *Margit* és *Lászlóval*; *Diószeghy* Erzs, *Diószeghy* Vilma, *Diószeghy* János; *Szilágyi* Jólánka, *Béla* és *Máriska*; továbbá *Dókus* Mihály nejevel, *Bessenyei* Rózával és leányával, *Rózával*; végül *Idősb. Isaák* János nejevel *Bessenyei* Erzsébettel és fiával *Ifj. Isaák* Jánossal s az összes rokonok nevében is mély fájdalomtól megtörve jelentik, felejthetetlen férje, a legjobb atya, nagy-anya testvér és rokon nagyságos, *Diószeghy* *János* királyi tanácsos urnak, Zemplénvármegye bizottsági tagjának, köz és váltóügyvédnek, a bodrogközi Tiszaszabályozó társulat és a s.-a.-ujhelyi takarékpénztár igazgatójának sat. a folyó hó 24. napján reggeli 1/6 órakor, munkás életében 75 ik évében kinos szenvedés után történt elhunytát. Hült tetemei e folyó hó 26. napján délután 3 órakor fogók az ev. ref. szertartás szerint a s.-a.-ujhelyi ev. ref. temetőben örök nyugalomra tetetni. S.-A.-Ujhely, 1894. október hó 24-én.

Béke és áldás lebegjen a legjobb férj, atya, testvér és rokon hamvai felett!

A s.-a.-ujhelyi takarékpénztár igazgatósága és tisztviselői kara, — ugyszintén a bodrogközi Tiszaszabályozó társulat igazgatósága külön kiadott gyászjelentésekkel tudatták a *Diószeghy* János elhunytával őket ért nagy vesztesége.

Sirján ne hervadjanak el soha a kegyelet virágai.

Hírek a nagyvilágból.

Sándor cár egészségi állapota javult, mit az is bizonyít, hogy a cár és családja Livádiából Korfuba készül utazni.

Sándor, szerb király, Berlinből visszaérkezett székes fővárosába, Belgrádba.

Caprivi gr., birodalmi kancellár, beadta lemondását és azt *Vilmos* német császár el is fogadta.

Eulenburg gr., porosz miniszterelnök, lemondott, *Vilmos* német császár lemondott miniszterelnökét elbocsátotta.

II. Rákóczi Ferenc fejedelem hős hadvezérének, *Bercsényi* Miklós gr. neje, szül. *Csáky* Krisztina grófnőnek hamvait, melyek a galatai templomban nyugosznak, e napokban új és igen díszesen készült hamvvederbe helyezte a konstantinápolyi magyarság. A kegyeletes ténykedésnél *Széchenyi* Ödön gr. pasa képviselte a *Csáky* grófi családot.

Japán és Kína között békealkudozás van folyamatban.

Hírek az országból.

Fogadtatás az udvarnál. A budai királyi váraknak fényes termeiben f. hó 21-én este 8 és 12 óra között nagyszerű fogadtatás volt. Lehetett együtt közel ezer vendég. Aki csak a közéletben, politikai vagy társadalmi téren szerepet játszik az a meghívásra mind elment és a fogadtatásnál jelen volt. A király, karján vezetve *Erzsébet* királynét 1/2 9-kor lépett a szemképrasztatón fényes terembe. Fél 12-ig tartott a fogadtatás; akkor, minden felé barátságosan köszönve, visszavonult a királyi pár külön termeikbe.

Vay Béla br., valóságos belső titkos tanácsos, Borsod-vármegye főispánja, a főrendiház al-elnökévé neveztetett ki.

A gyermekek vallásáról szóló törvényjavaslat, minthogy a főrendek részéről tett módosítást a képviselőház elfogadta, szentesítés céljából már öfelsége elé jutott. — A vallásszabadságról és az izraelita vallás befogadásáról szóló javaslatok alkotmányos tárgyalás céljából ismét visszakerültek éspedig legcélszerűbb változtatás nélkül a főrendi házba.

Óriási jégzivatár volt e héten *Zimony* vidékén. Galambtojás nagyságu jég esett, mely minden zúhatót széjjel zuzott.

Külömfélék.

(Királyi adományok.) Öfelsége, kabinet irodája útján, *Sima* Tivadar zempléni gk. lelkész részére 30 fto, — továbbá *Sváb* György márkai gk. tanító és *Kostyák* Mihály m.-csemernyei tanító részére egyenkint 15—15 ftnyi — végre *Fábry* Paulina kriostyáni lakosnak 15 ft és *Jakubcsik* Mihályné nagymihályi lakosnak 10 ftnyi kegyes adományt küldött.

(Személyi hírek.) *Forinyák* Gyula altábornagy, honvédfőparancsnoksági adatus, a jövő hét valamelyik napján, az itt állomásozó zászlóalj megsemmisítése céljából városunkba érkezik; ugyszintén ide várja a kir. törvényszék *Bercsely* Jenőt a kassai kir. tábla elnökét, ki a törvényszéki ügykezelést fogja megvizsgálni. — *Kolos* Manó kir. főmérnök a m. kir. államvasutaknál, igen tisztelt barátunk, Ujhelyből Budapestre helyeztetvén át, e napokban végezte búcsúlátogatásait. Távozását őszintén sajnáljuk. — *Desső* Sándor, újonnan kinevezett homonnai járásbíró és *Tóth* István tokaji aljárásbíró f. hó 15 én a kir. törvényszék teljes tanácsülésében letették hivatali esküjüket, Allásukat a jövő hó első napjaiban fogják elfoglalni.

(*Andrássy* Gyula gróf mauzóleoma.) *Andrássy* Gyula gróf tudvalevőleg a tőke-terebesi *Andrássy* kastély parkjában emelt mauzóleomban van eltemetve. E mauzóleomnak földszere az a szürke márvány szarkofág, melybe a koporsó van zárva. E szarkofágot *Zala* György képfaragóművész mintázta és mindeddig hiányzott róla az a följé boruló géniusz, melyhez a fiúmei kormányzó, *Batthyány* Lajos grófnak neje, született *Andrássy* Ilona grófnő ült modelt. Most az imádkozó női alak is készen van bronzba öntve s már halottak napjára elhelyezik a mauzóleomban. A mauzóleomnak másik főkéssége *Munkácsy* Mihálynak a Golgotát ábrázoló képe, szintén kész és e napokban rendeltetése helyére kerül.

(Epilogus.) Lapunk mult számában, éspedig a ft. *Lengyel* Pál, ujhelyi rk. plebános beigtatását követő fényes ebédéről szólott tudósításunkban hézagok voltak; nevezetesen ténartartókban maradt annak a fölemlítése, hogy ft. *Lengyel* Pál felköszöntőt mondott ft. *Szeke* Kálmán rk. esperes plebánosért is, ki a megyés püspöktől nyert megbízást folytán az installálásnak templomi szertartását oly lélekemelő módon végezte, — ugyszintén kiesett emlékezetünköl s most említjük föl, hogy ft. *Lengyel* Pál szépszavú tószttban mondott köszönetet ft. *Forgách* rk. prépostnak azért, hogy Ungvár-megyéből való megjelenésével a beigtatás ünnepének fényét emelni sziveskedett. — Továbbá lapunknak egy jóbarátja most utólagosan közli velünk, hogy *Ambrózy* Nándor igen tisztelt barátunknak az installációs ebéd alkalmával elmondott, de akkor hozzánkig jól el nem hallatszott és így érdeme szerint nem is méltatott beszédének vezérfonala körül-belül ez volt: Mindenekelőtt köszönetet mondott a szónok ft. *Lengyel* Pál plebánosnak azért, hogy áldomás-poharat oly szép szavakkal köszöntötte *Wallis* Gyuláné grófné, az ujhelyi templom és parókia kegyes urnőjére; azután beszélt a jó pap hivatásáról, kifejtvén, hogy a hivatala magaslátán álló papnak nemcsak hitbuzgónak és mégis türelmesnek, nemcsak hazafinak és mégis humánusnak kell lennie, de mindenek fölött szellemi fenköltéssel is kell bírnia, hogy eszméit terjeszsze, hogy hűveinek lelkét az eszménynek: Istenének, hazájának megnyerje; hogy legyen fáklavívője ezeknek a szent ideáloknak, melyeknek fénye ott ragyogjon hűveinek homlokán. Ha mindez neki sikerül, akkor és csakis akkor érezheti vilójában lételemének súlyát. Abban a meggyőződésben, hogy az installált plebános is így fogja föl és hogy így is tölti majd be hivatását: érette, a hivatásos papért, emelt áldomás-pohárt. — Még egyet. Honnan, honnan nem, az ilyesmi keletkezésének okát és körülményeit ellenőrizni nem lehet, de szárnyra kelt az a szándékosnak látszó híresztelés, mintha ft. *Lengyel* P. installációja alkalmával mondott templomi beszédében ezt állította volna: „Jó hazafi, csak jó katolikus lehet.” Nem, ezt ő nem mondotta. Amit mondott, mi így hallottuk: „A jó katolikus csak jó hazafi lehet, és nem lehet jó hazafi, aki nem jó keresztény!” — és mert így is volt az mondva, kérjük, engesztelődjenek a lelkek, akiket képzelt sérelem netalán mindmáig gyötör.

(Gyászhiresh.) *Brezanóczy* Béla, a homonnai polgári és középkereskedelmi iskola tanára, S.-A.-Ujhelyben, hol veje *Gaisler* József br. házában, hitvese és szerető családja körében, keresett s talált gondos ápolást, hónapok óta tartott betegsége után tegnapi viradóra, munkás életének 66-ik, a közpályán töltött foglalkozásának pedig 32 ik évében elhunyt. Temetése ma d. u. 3 órakor lesz. — *Brezanóczy* Béla évek hosszú sorát az ujhelyi gimnáziumnak is volt tanára. Százakra és sok százra megy azoknak a tanítványoknak a száma, kiknek lelkében ő gyújtotta lángra a hazaszeretetet Vesztá-tűzét. Százakra és sok százra megy mindazoknak a száma, volt tanítványainak s ezek zűlének körében, hol elhunytának híre a legőszintébb részvét érzetét költi föl. 1848/49-ben, mikor jött a vész és elragadta magával az ifjú lelkeket: ő is ott küzdött a magyar haza szabadságáért. — Szabad haza földjében fáradt teste nyerjen csendes nyugalmat, édes pihenést. — Áldás emlékére! — Teljes részvéttel tudatjuk, hogy *Erdélyi* Sándor magyar-jesztrebi reform. lelkész neje, szül. *Korchma* Honor, hosszas betegsége és 25 éves betöltött boldog házasság után, Magyar-Jesztreben f. hó 21-én, életének 43 ik évében elhunyt. Temetése 23 án M.-Jesztreb és vidéke igen nagy számmal egybegyűlt közönségének teljes részvételével ment végbe. — Az idvezült egyike volt a legjobb és legkedvesebb családanyáknak, úgyszintén a női erényekkel ékeskedő papnéknak. — Férjén kívül négy kiskorú árva, agg édes anyja, testvérek és rokonok siratják kora elhunytát. — Áldás fedezze porait!

(Kinevésés.) *Kail* Béla, kassai járásbírósi joggyakorló, a sztrópkai járásbíróshoz aljegyzővé neveztetett ki.

(Áthelyezés.) *Dobsa* József, posta- és táviró-tiszt Homonnáról, hol, amint lapunknak írják, általános kedveltségnek örvendett, Kassára, a főpostahivatalhoz helyeztetett át.

(Eljegyzések.) *Malárcsik* József polgártársunk kedves szép leányát, *Margitot*, a napokban eljegyezte *Szokol* Géza, az ujhelyi pénzügyigazgatóság irodatisztje. — *Kuharik* Gyula, okl. gépész a helybeli dohánygyárban, néh. *Kuharik* János m. kir. honvédszázados özvegyének legidősebb fia, e f. hó 21-én váltott jegyet *Bendik* Ferenc jó módú polgártársunknak szép és szeretetreméltó leányával, *Paulinkával*.

(Fényes lakodalom.) Csertészen, f. hó 15-én, írja tudósítónk, fényes iakodalmi ünnepség színhelye volt t. *Sztavrovsky* Gyula, az ottani gk. lelkész háza. *Olga* nevű bájos leányát vezette eltarhoz *Homicsko* Pál végzett gk. papnövendék. Az ünnepség és a tánc reggelig tartotta együtt a fényes társaságot. A talpalávalót a homonnai zenekar szolgáltatta. A jelen volt vendégseregéből az itt következő névsort közli tudósítónk: *Budilovicz* egyetemi tanár, neje és családja Oroszországból, — *Wegrinowicz* lelkész és családja Lengyelországból, *Rojkowicz* Wladimir és családja, *Szemetkovszky* lelkész és családja, *Murányi* m. kir. postatiszt és családja, *Fodorovszky* és családja. Az ékes hölgyekoszorúból sikerült feljegyezni a következő neveket: *Dobrzanszky* Wjéra, *Homicsko* Nagyja, *Homicsko* Szasa, *Sztavrovsky* Alexa, *Homicsko* Lyuba, *Homicsko* Wjera, *Murányi* és *Jankura* nővérek. Ad multos annos!

(Tűz.) Folyó hó 23 án, d. u. 4 óra tájban, nagy tűzi láma, harangkongatás és tűzoltórombitászó zavarta a meg a város nyugalmat. Az alsó Zsolyomkán a 435. számú ház, mely *Altmann* Dávid nőszabó és *Wéisz* Lipót cipész lakásául szolgál és *Grunfeld* Emanuel királyhelmezi lakos tulajdonát képezi, borult lángokba és ettől meggyulladt a keletről szomszédos *Szabó* György 436. sz. háznak fedele is, sőt már az éjszokról szomszédos izr. kórház udvarán épült magtárnak bádoggal fedett padlásán is égni kezdett a faszekeret; azonban a korán érkezett segítség és megfeszített munka mindakét épületet megmentette. — Meg kell egyébként említenünk, hogy a tűzhöz úgy a tűzoltók, mint a rend- és csendőrség idejekorán érkeztek, sőt kirukkoltattak egy szakasz honvédet is a rend és vagyonbiztonság fenntartására.

(A rablógyilkos sorsa.) *Benedek* János rablógyilkos ügyében, ki e hó elején, mint annak idején részletesen megírtuk, *Szabó* Endre borbélysegédet, oly borzalmas módon meggyilkolta és azután kirabolta, — *Keresztessy* Lajos vizsgálóbíró. immáron befejezte a vizsgálatot és a vizsgálati iratokat betérjesztette az ügyészséghez, *Benedek*, a vizsgáló bíró előtt, épp úgy mint a rendőrség előtt beismerte, a gyilkosság elkövetését, sőt az előre megfontolt szándékot is, azonban a rablás szándékát tagadja, bár a bizonyítékok e tekintetben is súlyosan ellene vallanak. — Van a vizsgálatnak egy homályos pontja is, melyet máig sem a rendőrség, sem a vizsgálóbíró nem birt kideríteni és ez az, hogy a *Szabó*tól elrabolt egy aranyórának és láncnak és a két ezüst órának semmi nyoma; ezekről *Benedek* tudni sem akar, holott bebizonyított tény, hogy a gyilkosság elkövetésénél azok *Szabó*nál voltak. Az érdekes ügyben pár hét lefolyása alatt megtartják a végtagyalást. *Benedek* most orvosi megfigyelés alatt áll.

(Kanyaró.) Ujhelyben a kanyaró betegség fellépett, sőt hogy egy esete a ref. iskola-épületben is előfordult, az iskolát a hatóság négy hétre bezáratta.

(Mükedvelői előadás.) Ujhelyben, uri körökben indult meg a tervezgetés, hogy december hó elején a városi színházban mükedvelői előadást rendezzenek. Jövedelmét az árvaház és részben a Fehér- és Vereskereszt-egyesületek javára szándékoznak fordítani.

(Országos vásár.) *Gesztesy* község kérelmére megengedte a kereskedelemügyi kir. minister, hogy az ott f. évi okt. hó 23-ára kitűzött országos vásár az idén s kivételesen, okt. hó 30-án (harmincadikán) tartassék meg. Miről a *Gesztesy*re menni készülő iparosokat tisztelettel értesítjük.

(Közép Hegyaljáról írják.) Az ezidei természet már hazaszállítottuk. A tengeri, paszuly és krumpli termése oly silány, hogy még csak annyi sem került vissza, amennyit elvetettünk. — Őszi vetéseink már igen szépen kikeltek. Időjárásunk folytonosan esős*, mi miatt a *Bodrog-folyó* oly rohamosan árad, hogyha pár napig még így tart, a medréből is ki fog csapni.

(Kandur, mint postai küldemény.) A haburái községi bíró, aki egyszerűs mind falusi postamester is, amint fölnyitotta a postatáskát, hát, uram fia, abból egy nagy fekete kandur ugrott elő, egyenesen a bíró szeméi közé. — A bíró, ugy is mint postamester, ijedtében szinte hanyatt vágódott. Szerencséjére az ablakai éppen nyitva voltak (lám, milyen jó, hogy megtartják *Haburán* is a homonnai főszolgabírónak azt a rendeletét, hogy napjában legalább is egyszer a szobákat szellőztetni kell!) mert különben dirib-darabokra törte volna a neki vadult kandur. A bírónak, ugy is mint postamesternek megfoghatatlan volt, nem a macska (hisz az meg sem állt hazáig), hanem megfoghatatlan volt ez a dolog. Mert tudni kell, hogy a kandurt tartalmazó postai csomag címezve nem volt. Hosszas és sikertelen tudakozás után végre is a csertészi postamester fejtette meg a rébuszt, hogy t. i. ő indította a kandurt utnak és azért tette a táskába, hogy a Csertészen kegyvesztett kandur *Haburán* próbáljon szerencsét...

(A galicziai utasok) jól tudják azt, írja levelezőnk, hogy Csertészen állomás van berendezve a Galicziából érkező utasok számára, ahol őket feltartóztatják s megfigyelés alá veszik, szóval nem engedik, hogy ide hozzánk behurcolják a kolera magvát. Amde, hogy ezt az alkalmatlanságot kikerüljék *Jaszliszka* galicziai városból nem Csertészen mennek, hanem a wola—jaszel—haburái uton *Mikova* község felé s így tovább Sztrópkónak, ahol határizár nincs, veszik és folytatják útjukat háborítatlanul. (F. l. kerjük rá az intézőkörök figyelmét. Szerk.)

(Körjegyzők figyelmébe.) Négy kvalifikált fiatal ember ajánlkozik segédjegyzőül. Bővebb felvilágosítással szolgál *Pataky* Miklós városi jegyző Ujhelyben.

(*Takács* János) fényes berendezésű kávéháza és sörcsarnoka a főtéren f. évi november közepén nyílik meg.

(A tokaji bor, mint orvosság.) *Gallik* Géza, ker. kam. vegyész és gyógyszerész, tisztelt barátunk, a közegészségi és demográfiai kongresszusnak XVIII. szakosztályán, ily cím alatt: »A tokaji bor mint gyógyszer« értekezést olvasott föl, melynek a nagy közönségre is érdekellettel bíró részét a »Gyógyszerészi Hetilap«-ból kiveszszük és ide igtatjuk: »Igen sok adat áll rendelkezésünkre a múlt század és a jelen század első éveiből, a melyek mind amellet bizonyítanak, hogy az akkori idők szakemberei s más tudósai a hegyaljai, de különösen a tokaji asszurbort kitünő orvosságnak tartották. *Thuróczy* (Hungaria suis cum regibus, anno 1745) című művében így ír: »E bor élvezete csillapítja az álomkórsgógot, a forró lázt, a negyednapos és tartós hideglelést, megszünteti a több napig tartó önkivületet (phraenesis) s az eszméletét ekként visszanyert embert képessé teszi arra, hogy végső perceire rendszeren elkészülhessen.« *Szirmay* Antal (Zemplén vármegye topográfiai és politikai ismertetése című) 1803-ban latin nyelven kiadott munkájában hevesen kikel az akkori orvosok lomhasága ellen, a kik az asszurbort gyógyító erejét nem kutatják. Ugyancsak *Szirmay* felsorolja mindazon kitünő férfiak neveit, a kik a tokaji bor minőségéről, illetve gyógyító hatásáról értekezéseket bocsátottak közre. Ilyenek bártfai *Keller* Pál, a ki Magyarország szőlőiről 1712-ben kiadott tanulmányában e tárggyal foglalkozik. Továbbá *Matolay* János, a tokajibor fizikó-medikai hatásáról, fannak termeléséről, természetéről, kitünőségéről és faji minőségéről értekezett az »Acta Naturalia Curiosa« 7-ik kötetében. Ehhez többé kevésbé hasonló a *Zarubali* Bertalan értekezése, mely Kassán 1728-ban jelent meg. *Fischer* Dániel 1732-ben egy medikó-fiziológiai tanulmányt adott ki »Tokaj gyógyító földje« cím alatt. *Fucker* Ádám Tokaj, Tarczal, Mád és a vidék szőlőtermő hegyeinek térképét is elkészítette 1749-ben. *Domby* Sámuel egy székfoglalo értekezést irt 1768-ban, a mely-

* Biz' olyan az nálunk is! Valóságos nyári záporosök zuhognak. Szepk.

ben Tokaj borát fizikai, kémikai és medikai szempontból méltatja. Ilyenfajta *Fucker* kassai orvos tanulmánya is 1790-ből, melyet a tokaji borrhól német nyelven irt. Értékes feljegyzéseket között *Fortmeyer* dr. 1839-ben a tokaji bornak különböző kóroknál észlelt fiziológiai és farmakognóziái értékeiről. Méltán nevesték a régiak a tokaji bort »liquor salutaris«-nak, mi által annak áldásos gyógyító hatását akarták különösen kiemelni, s »aurum vegetabile«-nek, a mivel magas értékét jellemezték. A tokaji bor jelességéről először *Istvánffy* Mihály emlékszik meg történeti műve II-ik kötetében 1491-ben. Igazi és méltó hírnévre körülbelül 1560-tól emelkedett ez a nemes ital, a mióta t. i. szokásba jött a szőlő háromszori megkapálása és a szüretnek késő ősze halasztása. 1656 körül már az érett szőlőt kitették az ősz dereknek is s az így nyert asszút szemenként kiválogatták s akként kezelték, mint a hogy ez manap is szokás. Ugyancsak régi keletű az »essentia« levonása és a »mászolás« készítése is, mely utóbbinak »vinum secundarium« volt a neve. Mindezek során az értekező oda köt ki, hogy: »A magyar boroknak s különösen a tokaji, ménesi, ruszi, budai és egri boroknak létjogosultsága a gyógyászatban elvitathatatlan, kivánatos és elvárható, hogy a magyar gyógyszerkönyv-készítő bizottság a malagabor helyébe a tokaji bor felvételét mielőbb javaslatba hozza, gondoskodván egyuttal annak kémiai ellenőrzése módjáról is, alapul vévén az alkotó részeknek minimális és maximális határértékeit... és így végzi: »Jólehet, hogy érveim ellenében esetleg a filloxera pusztítására utalnak, de ösmerve telepítvényeseink alkotásait, ösmerve a *Hegyalja* rejtett kincseit: meg vagyok győződve, hogy a gyógyítás céljaira, az új termések mellözése mellett, a régi meglévő mennyiség is kielégítő lesz mindaddig, míg folyó aranyat termő bérceink egész vonalán a kialudt pásztortűz újból föllobban és felhangzik a szüret boldogító dala.«

(Időjósolat október 28-ára.) Változó felhőzet, enyhe, helyenként esapadék.

Irodalom.

»A magyar nemzet története.« Magyarország fennállásának ezredéves ünnepéhez méltóan készül hozzájárulni a budapesti *Lampel* Róbert (Wodianer F. és Fiai) cs. és kir. udvari könyvkereskedő cég is, mely arra tökéle el magát, hogy hazánk történetéről egy fényes díszművet bocsát közre. *Szalay* Józsefnek, a korán elhalt történetírónak négy kötetes »Magyar nemzet története«, t. e. magas tudományos színvonalon álló remekművét, új, javított és bővített kiadásban megint hozzáférhetővé tenni a nagy közönségnek: ez az, a miibe a Wodianer-cég belefogott. A szerkesztés munkáját fiatal történetírónk egyik legjelesebbikére, *Baróti* Lajos dr.-ra bízta a cég, s ugyancsak ő ügyel fel a könyv illusztratív díszére is, mely gazdag ság dolgában még a hasonló külföldi munkákat is messze fel fogja mulni. Közel hatszáz ábrázolat fogja a szöveget magyarázni. Az illusztrációk művészi becsüek lesznek. *Szalay* történetének ez az új kiadása ilyformán számot tarthat arra, hogy legyen minden magyar ember könyves polcán. Hogy ez lehetővé tétessék, a cég olcsó füzetekben bocsátja közre a munkát: egy-egy füzet ára 30 kr. lesz. A kiadóhivatal bárkinke, aki egy levelezőlapon hozzája fordul, ingyen és bérmentve küldi meg a díszesen kiállított és gazdagon illusztrált prospektust. Minden 7 előfizetőt vagy megrendelőt gyűjtőnek 1 tiszteletpéldánnyal szolgál a kiadóhivatal. A megrendelések így címen-dők: *Lampel* Róbert (Wodianer F. és fia) cs. és kir. udv. könyvkereskedése, Budapest, Andrássy-ut. 21.

»A Vasárnapi Ujság« október 21-iki száma husz képpel s a következő tartalommal jelent meg: »Tomory Anasztáz. (Arcképpel.) Szilágyi Sándortól és Váczy János dr.-tól »A Margit-hidon.« Költemény Pap Kálmántól — »A direktor tevéje.« Széchenyi történet. — »Széchenyi és a dunai hidak kérdése.« — »A kapitány mundírja.« Életrajp Irta Csehov Antal. Oroszból fordította *Szabó* Endre, — »A braziliai tündérrözsza.« (Képpel.) — »A művészet a lembergi kiállításán.« (14 képpel.) Nyári Sándor dr.-tól. »Képek a felkelő nap országából.« Naplótöredékek. Irta Reményi Ferenc cs. és kir. sorhajó zászlós. — »Sándor szerb király Budapesten.« (Képpel; Bevonulás a pályaudvarról. Jantjyk Mátás rajza.) — »Dívatlevél.« (Eredeti dívat-képpel.) — Irodalom és művészet, Közintézetek és egyesületek, Sakkjáték, Képtalány. stb. rendes rovatok. A »Vasárnapi Ujság« előfizetése ára negyedrétre 2 forint, a »Politikai Újdonságok«-kal együtt 3 forint. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, egyetem-utca 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a »Képes Néplap« a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre csak 1 ft. 20 kr.

CSARNOK.

Levél Lukára.

Arra a domb tetejére
Ott a torony alján,
Hányszor odatéved lelkem
Isten áldott napján.

Im' most is e percben újra
Ott találok lelkem,
Tudja az ég, mi van benne,
Mi vonz oda engem?

Tán az a ház hiv úgy oda
A torony aljába?
Akárcsakha, lellem fele
Volna belezárva?

Vagy tán azok hívnak inkább
A kik benne lagnak,
Azok lelke s örökös nagy
Szeretete vonnak!

Igen! a ház és lakói
Azok hívnak engem,
A családi boldogságnak
Képe vonja lelkem.

Az ő szerény boldogságuk
Egyszerű bűbája,
Fehérfütyü öreg ember
Egyszerű imája . . .

És itt azt a boldogságot
S az imát is érzem;
Ugy tűnik fel, mintha benne
Nekem is vón részem.

Ladányi Béla.

Vármegyei Hivatalos Rész.

19923. sz. T. Zemplén-vármegye alispánjától.
A 10 járási főszolgabíróknak.

A földművelésügyi m. kir. nmélt. miniszternek f. évi október hó 4-én, 59434 sz. alatt a francia országban ujabban fellépett szőlőbetegség (gommos bacillaire) behurcolásának megállítására tett óvintézkedése tárgyában kelt intézkedése másolatát a legtagabb körben leendő közhírré tétel és a netalán felmerülő eseteknél szigorú alkalmazkodás végett kiadom.

S.-a.-Ujhely, 1894. évi október hó 11-én
alispán helyett
Dókus Gyula,
főjegyző.

Másolat.

Földművelésügyi magyar kir. minisztertől. 59434/VI-1 sz. Valamennyi törvényhatóságnak. Franciaországban, miként erről a címnek a hírlapi közleményekből már tudomása van, a szőlőnek egy újabb veszedelmes betegsége: a gommos bacillaire lépett fel. Részemről megtettem minden intézkedést arra nézve, hogy szőlőművelésünk e szőlőbetegségnek hazánkba behurcolásától megóvassék s a legnagyobb szigorral fogok örködni a felett, hogy ez intézkedéseimnek fogadata is legyen. — Felhívom ennél fogva a törvényhatóságokat, hogy figyelemmel a hivatali elődönmek a szőlővesszőforgalom szabályozása iránt legutóljára 1892. évi 70600 sz. a. kibocsátott körrendeletre s illetőleg ama korábbi rendeletekre, a melyek szerint külföldről származó szőlővesszők különleges engedélyem s e célból kiállított különleges szállítási igazolványom nélkül nem hozhatók be az ország területére, sem az ország területén át nem szállíthatóknak, szigorúan örködjék a felett, hogy szőlővessző se külföldről (ide értve Ausztriát is) se Horvát-Szlavonországból a törvényhatóság területére be ne hozassanak, vagy át ne szállíttassanak, s ha nyomára jönne, vagy jelét látna annak, hogy valahová az ország határára kívül eső területéről származó szőlővessző szállítatik, vagy rendeltetik meg, a behozatalt, továbbítást, vagy kiszolgáltatást azonnal ne csak a legerélyesebben akadályozza meg, hanem a szállítmányt kobozza s égettessen el és e mellett az 1883. évi XVII. t. cz. 12. és 13. §§-ainak rendelkezéseivel képest a megrendelő, továbbító (szállító) vagy átvető ellen az elkövetett kihágás miatt az eljárást a legszigorubbban indítsa meg. — Értesítem végül a címet, hogy egyidejűleg valamennyi szakközegemet is utasítottam, hogy ha nyomára jönnének annak, hogy külföldről származó szőlővesszők az ország területére behozattak, az illetékes hatóságnak azonnal jelentést tegyenek s a hatósági eljárást a maguk részéről is támogassák. Az esetre, ha mindezek daczára megtörténnek az, hogy valaki a jelen rendeletben említett tilalmat megszegi a fennebb megjelölt eljárás megindításával egyidejűleg tegyen ide is jelentést. — Jelen rendeletem a legszélesebb alapon a hatóságok s a közönség tudomására hozandó. Kelt Budapesten, 1894. évi október hó 4-én.

Festelich s. k.

T. Zemplén-vármegye törv. hat. bizottságának S.-a.-Ujhelyben 1894. évi szeptember hó 29-én tartott közgyűléséből.

306/13850 sz. Olvastattam a keresk. m. k. Nagymélt. miniszter f. évi július 14-én 44616 sz. alatt kelt intézkedése, a mellyel a f. évi május hó 23-án, 96 sz. alatt kelt felterjesztésére értesíti a vármegye közönségét, hogy a magy. kir. államasutak műhelyei utasításai szigorú betartásával és a mennyiben azt rendes üzemük megengedi, továbbra is elfogadják munkát magán felektől és hogy a közönség felszólamlása alkalmából a S.-a.-Ujhelyi műhely utasítást nyert, hogy a gazdaközönség és a községek megbízásait lehetőleg teljesítse.

A nagy mélt. miniszter ezen intézkedése a 10 járási főszolgabíró és a vármegye «Zemplén» című hivatalos lapja útján a legtagabb körben köztudomásra hozatni határozottat.

K. m. f.
Jegyzette: Thuránszky László
vm. II. aljegyző
Kiadta: Dókus Gyula
főjegyző.

T. Zemplén vármegye törv. hat. bizottságának S.-a.-Ujhelyben 1894. évi szeptember hó 29-én tartott közgyűléséből.

366/10245 sz. Olvastattam a nagyméltóságú belügyminiszterium folyó évi 37206 sz. alatt kelt intézkedése a 15 éven aluli gyermekeknek a nyilvános mulató helyekről való távollattartása tárgyában alkotott vármegyei szabályrendelet jóváhagyása iránt.

A jóváhagyott szabályrendelet a «Zemplén» hivatalos lapban közzététetni és a jegyzői karnak, a főszolgabíróknak a tisztí főügyésznek és alügyésznek használat végett kiadatni határozottat.

K. m. f.

Jegyzette: Dókus László,
vm. IV. aljegyző.

Kiadta: Dókus Gyula
főjegyző.

Szabályrendelet.

A 15 éven aluli gyermekeknek a nyilvános mulató helyekről való távollattartása tárgyában.

1. §. A közrend, közérkölciség és közegészség szempontjából, Zemplén-vármegye területén rendőrileg tilos a 15 életévét még be nem töltött gyermekeknek korcsmában, sörmérsi, vagy pálinkamérsi helyiségben időzni, avagy nyilvános táncmulatságon megjelenni.

2. §. Ezen rendőri tilalomnak megszegése az 1879. évi XL. t. cz. 1. §-a alapján kihágásnak nyilvánítottatik és ennél fogva 50 frtig terjedhető, vármegyei szegényalapot megillető pénzbüntetéssel büntetendő:

a) azon korcsmáros, sör- vagy pálinkamérő, avagy nyilvános táncmulatságot rendező, aki 15 életévét még be nem töltött gyermekeket a korcsmában, sör- vagy pálinkamérsi helyiségben, avagy a nyilvános táncmulatságon időzni enged.

b) Azon szülő vagy gyám, aki 15-ik életévét még be nem töltött gyermekeket korcsmában, sör- vagy pálinkamérsi helyiségben, avagy nyilvános táncmulatságon időzni enged, vagy pedig most jelzett helyekre, avagy nyilvános táncmulatságra magával visz.

3. §. Mem képez kihágást az, ha a községben állandó lakással nem bír, vagy pusztán lakó szülő, vagy gyám 15-ik életévét még be nem töltött gyermekkel étkezés céljából időz korcsmában vagy sörmérsi helyiségben, ugyszintén az sem, ha valamely helybeli lakos különleges viszonyainál fogva a jelzett helyiségben való étkezésre van utalva.

4. §. A községi előjárások szigorú köteleseggévé tétetik ezen szabályrendelet betartása felett örködni, — s az ellene vétőket a járási főszolgabíróknak feljelenteni.

5. §. Ezen szabályrendelet minden községben a szokott módon kihirdetendő és minden italmérsi helyiségben a vendégek által könnyen látható helyen kifüggesztendő, olvasható állapotban tartandó. — Azon vendéglős, korcsmáros, vagy italmérő, ki ezen szakasz rendeletét nem teljesíti, a vármegyei szegényalap javára 50 frtig terjedhető pénzbüntetéssel fog büntetettetni.

6. §. Kihágások esetén első fokban az illető járás főszolgabírója, második fokban vármegye alispánja, harmad fokban a belügyi m. k. miniszter bíraskodik.

Jegyzette és kiadta: Dókus Gyula
főjegyző.

37206 V/6 sz.

Magyar királyi belügyminiszter.

Ezen szabályrendeletet 1879: XL. t. cz. 5. §-a alapján azzal erősítem meg, hogy a pénzbüntetés behajthatlansága esetén öt napig terjedhető elzárás alkalmazandó.

Budapesten, 1894. évi május hó 26-án.

A miniszter helyett:

br. Jósika,
államtitkár.

4828. és 4829. sz. l. 1894.

A szerencsi j. főszolgabírójától.

Pályázati hirdetések.

I.

A lemondás folytán üresedésben lévő Tisza-Lúczy körorvos állásra pályázatot hirdetek.

A javadalom áll:

- 1.) Kézpénzfizetés: 500 forint.
- 2.) a megyeileg megállapított rendelési díjak.
- 3.) utazási átalány. 200 forint.

Felhívom tehát a pályázni kívánókat, hogy az 1893. I. t. c. 9. §-a szerint felszerelt kérvényeket hozzám folyó évi november hó 12-ik napjának délutáni 5. órájáig annál inkább adják be, mert a később beérkező és hiányosan felszerelt kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

A választás határnapjával, november hó 13-ik napjának délelőtti 10 óráját Tisza-Lúczy község-házához tüzőm ki, s oda a körhöz tartozó községek képviselőtestületeinek megbízottjait beidézem.

II.

A lemondás folytán üresedésben lévő Me-gyaszoói körorvos állásra pályázatot hirdetek.

A javadalom áll:

- 1.) kézpénzfizetés: 5000 forint.
- 2.) a megyeileg megállapított rendelési díjak
- 3.) utazási átalány 150 forint

Felhívom tehát a pályázni óhajtókat, hogy az 1883. I. t. c. 9. §-a szerint felszerelt kérvényeket hozzám folyó évi november hó 12-ik napjának délutáni 5 órájáig annál inkább adják be, mert a később beérkező és hiányosan felszerelt kérvényeket figyelembe venni venni nem fogom.

A választás határnapjával november hó 14-ik napjának délelőtti 10 óráját Megyaszo község há-zához tüzőm ki, s oda a körhöz tartozó községek képviselő testületeinek megbízottjait beidézem.

Szerencsen, 1894. október 24-én.

Matolay Bléa, főszolgabíró.

2284. ki. A gálszécsi járás főszolgabírájától.

Közhírvény.

Közhírré teszem, hogy Pelejte községben Grósz Mózsensnél egy fehér szőrű gazdátlan tehén tartatik.

Gálszécs, 1894. okt. 18.

Somossy, szolgabíró.

A szerkesztő póstája.

K. P. urnak — B. Zsadány. Sziveskedjék bennünket akkor emlékeztetni, majd ha a dolog már készül napirendre kerülni.

B. E. urnak — N. Polona. Eljárunk benne, de parányi szives türelmet kérünk.

J. J. urnak — E. Bénye. Reklamálását átildőtük a kiadóhivatalhoz.

L. B. urnak — Kassa. Levelet küldöttünk. Kileve medve, egy magyar és Ivanye. — Mai szá-munkból kiszorult, de a jövő számba okvetlenül beszorítjuk.

Felelős szerkesztő:

D O N G Ó G Y. G É Z A

Kiadó-tulajdonos: Ehlert Gyula.

Hirdetések.

Tk. 2784/1894 sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A gálszécsi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Gyurkovics József végrehajthatónak kk. Gyurkovics Gyula és társai végrehajtást szenvedők elleni 50 frt tőke követelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a gálszécsi kir. járásbíró) területén levő Gálszécs községben fekvő a gálszécsi 249. sz. tjkvben A. I. 1. 2. sorszám alatt foglalt ház, belhely és kert, fele részben kk. Gyurkovics Gyula, kk. Gyurkovics Mária, kk. Gyurkovics Anna, kk. Gyurkovics János és kk. Gyurkovics Mihály neveiken álló jutalékára 428 frt — a gálszécsi 284. sz. tjkvben A. 1. 2. s. 667. hr. sz. a. foglalt szántó 1/4 részben ugyanezek nevének álló jutalékára 234 frt — végre a gálszécsi 399. sz. tjkvben A. 1. s. (1306—1308) hr. szám alatt foglalt szőlő 1/4 részben ugyanezek nevének álló jutalékára az árverést 62 frtban ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1894. évi nov. hó 6. napján d. e. 10 órakor Gálszécsen a tkkvi hivatalban megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 42 forint 80 krajczárt, 23 forint 40 krajczárt, illetőleg 6 forint 20 krajczárt készpénzben vagy az 1881. évi LX. törvénycikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes érték papírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. törvénycikk 170. szakasza értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Gálszécsen a kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóságnál, 1894. évi aug. hó 27. napján.

Dr. Matolay Gábor, kir. aljbíró.

Kerestetik egy jó karban lévő zongora bérbe.

Értekezhetni a gyógytárban Hornyay ház.

Tk. 163/94. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kir.-helmecezi kir. járásbíró mint tkknyvi hatóság közhírré teszi, hogy Szép Gedeon végrehajthatónak Czompoly Mihály végrehajtást szenvedők elleni 7 frt eljárási költség és jár. iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a k.-helmecezi kir. járásbíró) területén lévő B.-Szerdahely község határában fekvő a b.-szerdahelyi 24. sz. tjkvben foglalt Czompoly Mihály tulajdonát képező 258, 330, 347, 444, 511, 559, 578, 929. hr. számú ingatlanokra 629 frtban ezenel meghatározott kikiáltási árban, — a bodrog-szerdahelyi 255. sz. tjkvben foglalt Czompoly Mihály, Czompoly Zsuzsanna, Bodnár Julianna tulajdonát képező 35. hr. sz. ház és udvar az 1881. évi 60. t.-cikk 156. §-a d. pontja alapján egészben 160 frt kikiáltási árban, — az ugyanazon tjkvben foglalt s ugyancsak az előbb nevezettek tulajdonát képező 56. hr. sz. kert a hivatkozott törvény 156. §-a d. pontja alapján egészben 75 frt kikiáltási árban, az ugyanazon tjkvben ugyancsak Czompoly Mihály, Czompoly Zsuzsanna és Bodnár Julianna tulajdonát képező 841. hr. sz. szőlőre a hivatkozott törvény-szakasz alapján egészben 180 frtban ezenel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1894. évi nov. hó 19. napján d. e. 10 órakor B.-Szerdahely község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is elfognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 62 forint 90 krajczárt, 16 forintot, 7 frt 50 krt és illetőleg 18 forintot készpénzben vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §. jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Kir.-Helmeccen, a kir. járásbíró, mint tkkvi hatóságnál 1894. évi augusztus hó 31-ik napján.

Dunczy, kir. aljbíró.

Eladó

az **Évva András** örökösének tulajdonában levő összes ingatlanok, ugymint:

1. A Széchényi-téren levő s 7%-ot jövedelmező 9 és 10. öi. számú egy emeletes és az ezzel egy folytonosságban levő s a Beresényi-utcaig terjedő telken épült 15, 16, és 17. öi. számú földszintes bérházak, fölötté lőnyős fizetési feltételek mellett.

2. A kis-uj-utca 105. öi. számú s 7%-ot jövedelmező bérház, (volt majorsági épület), a hozzá tartozó 400 négyszögöl belhelyel.

3. Az ugyanezzel szomszédságban levő 2233 négyszögöl kiterjedésű s három utcáról határolt kert, az abban épült csür és pajta épülettel együtt, vagy a nélkül, — kisebb parcellákra felosztva.

4. A Fekete-hegy alatt s a Sárospatakra vezető országút mentén levő és 17 magy. hold szántó, 23 m. h. öntözhető s ennek következtében nagyrészt három kaszálaturét, 7½ m. hold kitűnő minőségű füvet termő s jó karban levő gyümölcsösből és 1 hold ujonnan telepített s már termő állapotban levő szőlőből álló s gazdasági épületekkel bőven felszerelt tagosított birtok.

5) Ugyancsak a „Fekete hegyen“ 4 darabban levő s 20 magyar holdat tevő elpusztult szőlő, melyből 1 hold az új rendszer szerint szőlővel betelepítve s 6 hold gyümölcsfával beültetve van és 13 m. hold pedig szántóföldnek használatik.

6) A Szemeszuro alatt fekvő s 788 négyszögöl terjedelmű rét.

7) Az ugyancsak ezen dűlőben levő s 1430 négyszögöl kiterjedésű szántóföld u. n. Bányagödör.

8) A közös **sik-i** legelőben kihasított 8 magyar hold 164/1299 négyszögöl kiterjedésű legelő, illetve 13 db marhának legeltetésére szolgáló jogosultság.

9) A ruda-bányácskai határban levő 40 m. hold fele részben bükkös s fele részben csereszherő tölgyes erdő.

11) Végül ugyancsak a ruda-bányácskai határban fekvő 6 m. hold hegyi legelő.

Bővebb felvilágosítással szolgál és ajánlatokat elfogad f. évi november 15-ig bezárólag **Évva Ödön** avagy **Juhász Jenő** köz- és váltó-ügyvéd S.-A.-Ujhelyben.

16770. á. 94. sz.

Árverési hirdetés.

Mádon elhalt Somogyi József róm. kath. plébános hagyatékához tartozó mintegy nyolcz hordó 1883—1889-iki aszu, továbbá 136 palackban különféle régi aszu borok és 8 darab mád-hegyaljai takarékpénztári részvény a helyszínén Mád községében 1894. évi november hó 8. napjának délelőtti 9 órájkor készpénz fizetés mellett nyilvános árverésen eladatnak.

Miről venni szándékozók értesítettek.

Kelt Zemplénum megye árvaszékeinek Sátoralja-Ujhelyben 1894. évi okt. hó 24-én tartott üléséből.

Payzsoss Andor,
etnök.

1808. P. 1894. sz.

Árverési hirdetés.

Alulírott kiküldött végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszéknek 9880./94.P. sz. árve. rést rendelő végzése folytán vagyonbukott Walach Lázár varannói lakosnál előbb végrehajtásilag s legutóbb csőd folytán lefoglalt és 3923 frt 32 krra becsült több rendbeli boltiáru cikkek és activ követelések bírói árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az 1808/p. 94. sz. kiküldést tárgyazó végzés folytán a helyszínén, vagyis fentnevezett vagyonbukottnak bolti helyiségében és lakásán leendő eszközésére határidőül 1894-ik évi november hó 6-ik és esetleg következő napjainak d. e. 9 órája tűzetik ki, melyhez a venni szándékozók azzal hivatnak meg, hogy ezen határidőben elárverezendő ingók és activ követelések becsáron alul is a legtöbbet ígérő vevő javára bíróság leüldetni fognak. — Az érdeklettek pedig arról értesítettek, hogy a fenti számú törvényszéki végzés értelmében a befolyandó vételárból a végrehajtási tömeg javára eső rész — a csődtömegbe esendő résztől elkülönítve fog további bírói intézkedésig Pereszélyi István kinevezett csődtömeggondnok által ideiglenesen kezelteni.

Kelt Varannón, 1894. évi okt. hó 12. napján,

Sztankó László,
kir. bír. végrehajtó.

Bükk tűzifát

25 cm nagyságban fűrészelve vagononkint 25 frt-ért, épügy bükkhasábfát á 45 frt-ért, valamint bükkfa zenet á 145 frt-ért Homonna-ról szállít

GRÜNMANN ARNOLD

fatermelő

Budapestben.

Szállítás Homonna-S.-A.-Ujhely 14 frt.

Megrendeléseknél 15 frt vagononkint előlegül melléklendő.

Tk. 2647. sz./894.

Árverési hirdetményi kivonat.

A homonnai kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. államkincstár végrehajtónak Barna András örökösei végrehajtást szenvedő elleni 93 frt 48 kr tökekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a homonnai kir. járásbírósg) területén levő Turzócz község határában fekvő a turzócz 9. számú tjkönyvben A. I. 1—16 sor. 7, 66, 76, 122, 150, 260, 230, 264, 296, 329, 345, 378, 420, 442, 518, 558. hr. számok alatt foglat ifju Barna András (kinek) neje Bujaecskov Anna nevéen álló ingatlanságra az árverést 342 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanság az 1894. évi november hó 29-ik napján d. e. 9 órákor Turzócz községében a községi bíró magánháznál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladtni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 34 frt 20 kr készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügymin. rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Homonnán a kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóságnál 1894. évi szept. hó 17-ik napján.

Mauks, kir. aljbíró.

Tk. 2504. sz./894.

Árverési hirdetményi kivonat.

A k.-helmezi kir. járásbírósg, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. kincstár végrehajtónak Nemes Sándor, Éva, Mária és János végrehajtást szenvedők elleni 76 frt 21 kr adóhátralék tökekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a kir.-helmezi kir. jbróság) területén levő Szentés község határában fekvő, a szentesi 67. számú tjkvben foglat Nemes Sándor, Nemes Éva, Nemes Mária és Nemes János nevéen álló (240—242) 1073, 1146, 1200, 1456, 1530, 1829, 1960 hr. sz. ingatlanokra 790 frt, — a 603. hr. sz. szőlőre 48 frt, — a (789—790.) hr. sz. szőlőre 22 forintban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1894. évi november hó 21. napján d. e. 10 órákor, Szentés község házáznál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladtni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 79 forintot, 4 forint 80 krajczárt és 2 forint 20 krajczárt készpénzben, vagy az 1881. LX. törvényzikk 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881-ik évi nov. hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügymin. rendelet 8-ik §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a kir. járásbírósg, mint tkkönyv hatóságnál K.-Helmezen, 1894. évi aug. hó 18. napján.

Dunczy, kir. aljbíró.

ELSŐ TOKAJI COGNAC-GYÁR

mely csak Tokajban létezik
állami kedvezménynyel kitüntetve.

A magyar királyi kereskedelmi miniszterium felügyelete alatt.

Arany érmek: Páris, Bordeaux Nizza, Brüssel, Haaga, London, Berlin és Chicagó kiállításaitól.

1894. Bécsi nemzetközi kiállitason diszoklevél mint legmagasabb kitüntetés

Óvakodjunk értéktelen utánzásoktól.

Valódi tokaji Cognac Tokajból

Csakis ezen
cimerével

Tokaj város
valódi borkivonat.

Kapható: Minden nagyobb fűszer- és cseméje kereskedésben, gyógyszerárakban, továbbá minden jobb vendéglő és kávéházban.

Czimbalek és Harnicsár

vízvezetékek, központi fűtések, villamvilágítás és erő-
átviteli berendezési vállalat

KASSÁN, (főutcza 127. szám.)

Elvállalunk

vízvezetékek

closetek

egyszerű és kettős működésű

szívó- és nyomó

SZIVATYUK

esatornázások

központi gőz-, víz- és légfűtések

GÓZFÜRDŐK

és

fürdőszobák

továbbá

VILLAMOS VILÁGÍTÁS

és

erőviteli berendezéseket

gépgyárakban

malmokban

sör- és szeszgyárakban

fűrésztelpeken

FÜRDŐK

szállodákban

színházakban

és

magánházakban stb.

TELEFONOK.

Készletben tartunk

a fent elősorolt munkához
szükséges

A N Y A G O K A T.

Műhelyünkben bármily javításokat *gyorsan és jutányosan*
teljesítünk.

Meghívó

a felső-bodrogi vízszabályozó társulat 1894. évi november hó
17-én délelőtt 9 órakor Töke-Terebesen a Casinó helyiségében
tartandó

rendes évi közgyűlésre.

Tárgyai:

1. Igazgató választmány évi jelentése.
2. Az 1895. évi költségvetés tárgyalása.
3. Az 1893/94. évi számadások megvizsgálására 3 tagu bizottság kijelölése.
4. Vasuti hozzájárulást tárgyzó ministeri leirat feletti határozat.
5. Szigetköz szabályozása ügyében hozandó határozat.
6. A megüresedett egy választmányi tagsági hely betöltése.
7. A Tiszavölgyi társulat rendes évi közgyűlésére kiküldendő 2 tag kijelölése.
8. Kérvények.
9. Netaláni indítványok.

Töke-Terebes, 1894. október hó 27.

Az elnök helyett:

Gróf Andrassy Géza,
alelnök.

A már évek óta fennálló

Első zemplén-megyei homi butor-csarnok

S.-a.-Ujhelyben, a főtéren

ajánlja 5 teremben nagyszerűen berendezett

BUTORGYÁRI TELEPÉT

hol is minden e szakba vágó **asztalos- és kárpitos-butorok** valamint **fantasie- és disz butor, szalon, boudoir, ebédlő- és fogadó-termek** részére szükséges bútorok **barok és rokoko-stylben** a legelegánsabb kivitelben jutányos áron kaphatók.

Továbbá van szerencsém a nagyérdemű közönségnek b. tudomására hozni, hogy butort vásárolni szándékozók kényelmére bolthelyiségem emeletén **bútor-minta-termekeket** rendeztem be hol ugyanis **ebédlő- és háló-szobák** valamint **szalonok** készen és felállítva a csak gondolható legszebb kivitelben láthatók.

Ajánlom továbbá **tükör- és képraktáramat** a bevásárolni szándékozó n. é. közönség becses figyelmébe.

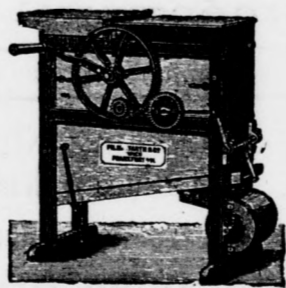
Számos látogatást és pártfogást kérve maradtam

kiváló tisztelettel

WILHELM HENRIK.

Kukoricza-morzsolók

kéz- és erőhajtásra, egyszerű és kettős szerkezettel, szelölével és szelelő nélkül.

Gabona-rosták,

Konkolyozók (trieurök);

kézi kezelésre való

Széna- és szalmasajtók

fekvőben vagy kocsira szerelve,

Takarmány-füllesztők,

Szállítható takarékfőző-üstök takarmány stb. részére

Szecsavágók,

Répa- és burgonyavágók,

Darálók

elismert legjobb minőségben és szerkezettel készülnek

Mayfarth Ph. és Társa

cs. és kir. kiz. szab. gazdasági gépgyárában

BÉCS, II/1, Tabor-strasse 76. szám.

Árjegyzékek ingyen. — Képviselek felvételnek.

Feltaláló és kiz. Erfinder u. készítője Erzeuger
MALÁRTSIK GYÖRGY
Sátoralja-Ujhely

Legbiztosabb irtószer

A még eddig fölülmulhatatlan **MALÁRTSIK-féle patkányirtó-pogácsa** azon rendkívüli pusztító-szer, amely rohamosan kiirt patkányt, egeret és vakondokat anélkül, hogy más háziállatoknak kárt okozna. Phosphort, strychnint, arsenikumot vagy más mérgeként ható szerekben nem tartalmaz.

Egy nagy csomag ára használati utasítással
30 kr. = 60 fillér.

Egy kis csomag ára használati utasítással
15 kr. = 30 fillér.

Viszontelárusítók megfelelő kedvezményben részesülnek.

Próba-rendelmények, melyek 4 kis, vagy 2 nagy csomagból állanak, **80 kr.** előre beküldése mellett ajánlott levélben portómentesen csököltetnek.

Ezen patkányirtó-pogácsa valódi és mindig friss minőségben kapható **S.-A.-UJHELYBEN a főtéren lévő nagybani raktárban; Bár-
ezy Béla és Kornstein Ignác urak kereskedésében,** továbbá:

Sárospatakon: Pavletits György,	Eperjesen: Luhs Ede,
Szerencsén: Altman Mihály,	Holenia L.
Klein Mór,	Pollák Simon.
Tokajban: Olay Lajos,	Lücsén: Patz Emil,
Nagy-Mihályban: Gárfunkel Nándor,	Miskolcra: Máhr Károly,
Morgenstern Jenő,	Merkel Gyula,
Tarcalon: Lázár Gyula,	Mező-Kövesden: Rusznák Márton,
Abaúj-Szántón: Soóváry Kálmán,	Nyiregyháza: Hoffman Adolf,
Kassán: Kuhlman Nándor,	Hibján S. utódai
Poltz Nándor,	uraknál, valamint Ausztria-Magyar- ország minden fűszer-, vas- és gyógy- áru kereskedésében.
Záhr és Szakmáry,	
Eperjesen: Bein Simon,	

Malártsik György,
feltaláló és készítője **S.-A.-Ujhelyben.**